

**Міністерство освіти і науки України
Головне управління освіти і науки
Дніпропетровської обласної державної адміністрації**

**Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти
у Дніпропетровській області**

**Інформаційно-методичний збірник
за матеріалами круглого столу:
«Впровадження інноваційних проектів в
ПТНЗ як головного
чинника оновлення змісту
профтехосвіти»**

м. Дніпропетровськ
2009р.

№ з/п	Зміст	сторінки
1.	Вступ	4
2.	План проведення круглого столу: «Впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ як головного чинника оновлення змісту профтехосвіти»	5-6
3.	Список запрошених на круглий стіл	7-8
4.	Етапи проведення «Всеукраїнського маршруту впровадження (вивчення) інноваційних проектів у системі ПТО»	9-10
5.	Про хід впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ області	11-15
6.	Розділ 1. «Про хід та результативність впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ області»	16
7.	Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти з поліграфії та інформаційних технологій. «В постійному режимі інноваційного пошуку».	16
8.	Дніпропетровський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу. «Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження інновацій в навчальний процес педпрацівниками»	16-20
9.	Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу «Про вивчення кращого досвіду України та стан впровадження в навчальний процес педпрацівниками Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу».	20-26
10.	Дніпропетровський навчально-виробничий центр з підготовки та перепідготовки робітників машинобудівної галузі та зв'язку «З досвіду роботи педагогічного колективу із впровадження інноваційної діяльності підготовки зв'язківців МВПУЗ, м. Києва»	26-28
11.	Дніпропетровський навчально-виробничий центр № 2 «Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження в процес педпрацівниками».	28-32
12.	Дніпропетровський центр професійної освіти	32-38

	«Шляхи естафети інноваційних проектів»	
13.	Дніпропетровський професійний залізничний ліцей «З досвіду роботи навчальних закладів залізничного профілю»	38-43
14.	Вище професійне училище № 55 «Впровадження сучасних інноваційних технологій у навчально-виховний процес»	43-46
15.	Зеленодольський професійний ліцей «Про впровадження інноваційних проектів ВПУ-2 м.Херсона в ППП»	46-51
16.	Синельниківський професійний ліцей «Формування тійкої поведінки в системі особистісно орієнтованого нвчання»	51-55
17.	Дніпропетровське вище професійне училище будівництва «Про вивчення досвіду роботи Сумського міжрегіонального центру ПТО інноваційних технологій та стан його впровадження в навчальний процес»	55-59
18.	Апостолівський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів «Естафета інноваційних проектів ПТНЗ Україн»	60-62
19.	Перещепинський професійний ліцей «Про впровадження інноваційних проектів ПТНЗ Полтавської та Харківської областей»	62-67
20.	Професійно-технічне училище №86 «Впровадження іноваційних проектів в ПТНЗ – головний чинник оновлення змісту профтехосвіти»	67-70
21.	Криворізький навчально-виробничий центр «Досвід, проблеми та перспективи розвитку Криворізького навчально-виробничого центру»	70-73
22.	Протокол круглого столу	74-83
23.	Рекомендації круглого столу керівних кадрів профтехосвіти «Про хід та результативність впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ області»	84-86

Круглий стіл

«Впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ, як головного чинника оновлення змісту профтехосвіти»

Розвиток системи освіти, а взагалі профтехосвіти, вимагає від педагогічної науки й практики вивчення і впровадження нових методів в навчально-виробничому процесі профтехосвіти.

Відбором, теоретичним осмисленням, класифікацією педагогічних інновацій займається нова галузь педагогічного знання педагогічна інноватика (оновлення, зміна).

Інновації в педагогіці пов'язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією (відновлення, об'єднання в ціле окремих елементів) знань і форм соціального буття.

Нині створюється нова педагогіка, характерною ознакою якої є інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

За своїм змістом, формами і методами освіта не є незмінним – вона весь час реагує на нові цивілізаційні виклики, суспільні реалії, враховує тенденції, перспективи розвитку людства, національного буття народу.

Однак, оновлення навчально-виробничої практики часто відставало від темпів цивілізаційного розвитку, соціальних вимог до неї.

Між системою освіти і новими умовами життя виник розрив. Економічна динаміка досі не лише не набула сучасної постіндустріальної спрямованості, а навіть, не створила достатньо міцного підґрунтя для запровадження основ інноваційного розвитку.

Як слідство з вищевикладеного, держава у сучасному світі змушена здійснювати пошук стимулювання сфери у розвитку інноваційної діяльності.

Зміна форми власності не стала запорукою впровадження інновацій. Звертає на себе увагу позитивне явище випереджаючого зростання інноваційної діяльності в машинобудуванні.

В профтехосвіті основна задача - всебічний розвиток інноваційної діяльності в навчально-виробничому процесі, професійній підготовці та перепідготовці, підвищенні кваліфікації та післядипломному навчанні, популяризації новітніх знань, залучення підприємств, установ і організацій, за їх згодою, до розв'язання проблем інноваційного розвитку регіонів.

ПЛАН
проведення круглого столу
«Впровадження інноваційних проектів у ПТНЗ як головного чинника оновлення змісту профтехосвіти»

Мета проведення: « Подальше пропагування інноваційних проектів як фактора розвитку професійно-технічної освіти:

Дата проведення: 05.02.2009 року

Місце проведення: НМЦ ПТО

Час роботи: 11.00-14.00

10.30-11.00 – реєстрація учасників круглого столу

Шаповалова Г.В., методист НМЦ ПТО

11.00-11.10 – відкриття круглого столу

Демура А.А., заступник начальника ГУОіН

11.10-11.20 – доповідь:

«Про хід та результативність впровадження інноваційних проектів у ПТНЗ Дніпропетровської області»

Козловський Г.Ф., методист НМЦ ПТО

11.20-11.30 – виступи та обговорення проблеми:

Дніпропетровський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу

«Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження інновацій у навчальний процес»

Войтович І.В. - директор

11.30-11.40 - Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти з поліграфії та інформаційних технологій

«В постійному режимі інноваційного пошуку»

Макаров В. А.- директор

11.50-12.00 - Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу

«Про вивчення кращого досвіду України та стан його впровадження в навчальний процес»

Васильєва В.О. - директор

12.10-12.20 - Дніпропетровський центр професійної освіти

«Шляхами естафети інноваційних проектів»

Логвиненко В.Д. - директор

12.20-12.30 – Дніпропетровський навчально-виробничий центр № 2

«Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан його впровадження в навчально-виробничий процес»

Іволжатова Н. С. - заступник директора з НВЧ

12.30-12.40 – Перещепинський професійний ліцей

«Інноваційні технології – норма життя»

Вайло О. О. - директор

12.50-13.00 – Дніпропетровський навчально-виробничий центр з підготовки та перепідготовки робітників машинобудівної галузі та зв'язку

«З досвіду роботи педагогічного колективу із впровадження інноваційної діяльності підготовки зв'язківців МВПУЗ

м. Києва»

Веліканова-Безугла О. А. - заступник директора з НВЧ

13.00-13.10 – Вище професійне училище № 55

«Впровадження сучасних інноваційних технологій у навчально-виховний процес»

Гурська О. В. - директор

13.10-13.20 - Дніпропетровський професійний залізничний ліцей

«З досвіду роботи навчальних закладів залізничного профілю»

Рибак С. М. - директор

13.20-13.30 – Дніпропетровське вище професійне училище будівництва

«Про вивчення досвіду роботи Сумського межрегіонального центру ПТО»

Кузніченко В.М. -

заступник директора з НВЧ

13.30-13.40 – Синельниківський професійний ліцей

«Формування стійкої поведінки в системі особистісно орієнтованого навчання»

Жестовська Л.М. - заступник директора НВР

13.40-13.50 – Зеленодольський професійний ліцей

«Про впровадження інноваційних проектів ВПУ-2 м. Херсона в ЗПЛ»

Прокопенко Г. І. -

заступник директора з НВЧ

13.50-14.00 – Криворізький навчально-виробничий центр

«Досвід, проблеми та перспективи розвитку криворізького навчально-виробничого центру»

Легун В. Т. - директор

14.00-14.05 – Професійно-технічне училище № 86

«Впровадження інноваційних проектів у ПТНЗ»

Топорець П. В. - директор

14.05-14.10 - Підбиття підсумків, прийняття рекомендацій

Василиненко В.М., директор НМЦ ПТО

СПИСОК ЗАПРОШЕНИХ

1. Павлов Дмитро Миколайович - голова постійної комісії з питань науки, освіти, сім'ї та молоді Дніпропетровської обласної ради
2. Демура Антон Львович - заступник начальника головного управління освіти і науки оюлдержадміністрації
3. Демчик Олександр Ігорович - заступник начальника управління науки, вищої та професійно-технічної освіти, начальник відділу науки та вищої освіти, кандидат філософських наук
4. Романенко Михайло Ілліч - ректор ДОППО, доктор філософських наук, професор
5. Петков Валерій Захарович - директор Дніпропетровського індустріально-педагогічного технікуму
6. Логвиненко Віктор Дмитрович - директор Дніпропетровського центру професійної освіти
7. Касьян Василь Анатолійович - директор Криворізького професійного гірничо-металургійного ліцею
8. Сенін Анатолій Борисович - директор Криворізького професійного будівельного ліцею
9. Школяренко Жанна Миколаївна - директор ПТУ-44
10. Лисогор Володимир Станіславович - директор ОПТУ
11. Титаренко Раїса Володимирівна - директор Дніпропетровського професійного ліцею харчових технологій
12. Перепьолкін Микола Іванович - директор ПТУ № 68

13. Ашууров Олександр Садурович - директор
Миролюбівського аграрного
професійного ліцею
14. Шевцов Іван Іванович - директор Софіївського
професійного ліцею
15. Філіппов Анатолій Костянтинович - заступник голови обласної
організації ВАПП
16. Зикова Наталія Миколаївна - заступник начальника
відділу організації профнавчання
Дніпропетровського центру
професійної зайнятості
17. Зелецький Пилип Вікторович - директор
Дніпропетровського інституту
професійного розвитку і освіти
18. Ланцевич Франц Іванович - провідний спеціаліст
відділу військово-технічної
підготовки ТСОУ
19. Бовт Володимир Володимирович - головний спеціаліст
відділу інженерного забезпечення
Державного департаменту
України з питань виконання
покарань у Дніпропетровській
області
20. Марчишина Зоя Вікторівна - головний редактор газети
«Джерело»

Етапи Всеукраїнського маршруту впровадження (вивчення) інноваційних проектів у системі ПТО

1. Наказ МОН від 30.01.2007р. № 65 «Про впровадження Всеукраїнської естафети інноваційних проектів у системі ПТО»
2. Наказ ГУОіН від 13.02.2007 № 112 «Про проведення Всеукраїнської естафети інноваційних проектів ПТНЗ»
3. Звіт про проведення регіонального етапу Всеукраїнської естафети інноваційних проектів у системі профтехосвіти на Дніпропетровщині
4. Наказ МОН від 02.07.2007 № 556 «Про проведення Всеукраїнської виставки у ПТО»
5. Наказ МОН від 28.09.2007р. № 886 «Про Всеукраїнський маршрут впровадження (вивчення) інноваційних проектів у системі ПТО»
6. НМЦ ПТО у Дніпропетровській області лист від 27.11.2007р. № 13/4-55 «Про впровадження інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти»
7. Лист НМЦ ПТО у Дніпропетровській області від 27.11.2007 № 13/4-56 «Про професійно діючі інноваційні виставки Всеукраїнські, обласні та регіональні»
8. Наказ ГУОіН від 19.03.2008р. № 247 «Про підсумки проведення регіональних виставок інноваційних проектів в ПТНЗ області»
9. Збірник – «Маршрути вивчення інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти України ПТНЗ Дніпропетровської області»
10. Наказ ГУОіН від 28.03.2008р. № 284 «Про проведення обласного ярмарку учнівської творчості професійно-технічних навчальних закладів»
11. Наказ ГУОіН від 30.08.2008р. № 485 «Про підсумки проведення обласного ярмарку учнівської творчості професійно-технічних навчальних закладів»
12. Матеріали ярмарку узагальнені інформаційно-аналітичним збірником
13. Наказ МОН від 20.06.2008р. № 560 «Про підготовку підсумкової колегії МОН з питань ПТО та Всеукраїнської виставки «Профтехосвіта України 2008: реалії та перспективи»
14. Наказ ГУОіН від 02.07.2008р. № 157 «Про підготовку до участі у Всеукраїнській виставці «Професійно-технічна освіта України 2008: реалії та перспективи»
15. Наказ ГУОіН від 26.09.2008р. № 785 «Про підсумки Всеукраїнської виставки «Профтехосвіта України 2008: реалії та перспективи»

16. Матеріали інноваційних проектів узагальнені в інформаційному збірнику науково-інноваційних ідей розвитку Дніпропетровської області «Дніпропетровщина – регіон ідей»
17. Засідання круглого столу НМЦ ПТО у Дніпропетровській області «Впровадження інноваційних проектів у ПТНЗ як головного чинника оновлення змісту профтехосвіти».

Про хід впровадження інноваційних проектів у ПТНЗ області

Нові завдання суспільства потребують нового рівня розуміння теорії і практики управління профтехосвітою.

За умов динамічного техніко-технологічного розвитку галузей економіки, підвищення продуктивності та якості праці, її інтелектуалізації та інформатизації зростає потреба вивчення та узагальнення інформації щодо використання сучасних виробничих технологій та впровадження в навчальний процес сучасних засобів навчання.

Сьогодні професійно-технічна освіта повинна являти собою одну з найбільш інноваційних галузей, тому що вона бере активну участь у створенні інноваційного клімату та конкурентноздатної економіки в цілому.

Тому, з метою подальшого розвитку професійно-технічної освіти МОН наказом від 02.07.2007р. № 556 було запропоновано провести Всеукраїнську естафету інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти, згідно з наказом від 28.09.2007р. № 866 організувати та провести протягом 2007-2008 навчального року Всеукраїнський маршрут вивчення інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти. Всеукраїнський маршрут інновацій був визначений МОН України. Пошук нових форм, засобів, методів, умінь знаходити необхідну інформацію з використанням сучасних технологій, класифікувати й систематизувати її - це основний шлях розвитку профтехосвіти.

В цьому напрямку ГУОіН, НМЦ ПТО провели значну за обсягом роботу.

У квітні 2007 року проведено регіональний етап Всеукраїнської естафети інноваційних проектів ПТНЗ області за участю представників Міністерства освіти і науки України, Інституту інноваційних технологій і змісту освіти та делегації від профтехосвіти Донецької області. В серпні 2007 року делегація профтехосвіти Дніпропетровщини взяла участь у Всеукраїнській виставці інноваційних проектів професійно-технічної освіти.

До 1 грудня 2007 року кожен навчальний заклад області надав до НМЦ ПТО пропозиції стосовно виїзду до інших ПТНЗ України, які ввійшли до Всеукраїнського маршруту інноваційних проектів ПТО.

Було заплановано 95 виїзних засідань педагогічних працівників ПТНЗ області відповідного профілю.

На сьогодні здійснено 73 виїзні засідання.

Було видано збірник матеріалів Всеукраїнського маршруту впровадження (вивчення) інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти.

Сьогодні навчальні заклади профтехосвіти області поділяться своїм досвідом про хід та результативність впровадження інноваційних проектів.

Необхідно відзначити такі навчальні заклади, як:

- **Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти з поліграфії та інформаційних технологій**, який відвідав 5 регіонів, де ознайомився з такими інноваційними проектами: «Ділова активність. Українсько-британський проект у Дніпропетровській області»; «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці фахівців для телекомунікаційних послуг», «Формування професійної компетенції учнів в умовах регіонального виробництва» тощо. Цей навчальний заклад здійснив прийом представників ПТНЗ семи регіонів України (Донецьк, Київ, Львів, Крим, Запоріжжя, Харків, Вінниця).

ДЦПТОПТ відвідав Харківський професійно-поліграфічний ліцей, де ознайомився з моделлю організації методичної роботи з педагогічними працівниками. На даний момент розроблено електронний банк даних дидактичного сервісу нового покоління. Відвідано Київське вище училище зв'язку, яке запропонувало нові функції в управлінській діяльності, що впливають на зміну змісту професійної освіти. В Дніпропетровському центрі професійно-технічної освіти з поліграфії та інформаційних технологій розробили власну модель управлінської діяльності та соціального партнерства.

- **Дніпропетровський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу** здійснив шість робочих візитів (Донецьк, Ужгород, Львів, Сімферополь, Київ) за темами: «Оптимальне використання локальної комп'ютерної мережі в системі діяльності викладання спец. дисциплін», «Дизайнстудія» – школа творчості в рамках проекту еліт-центру «Гармонія», «Сучасні технології у виробництві кондитерських виробів з карамелі» тощо.

Керівники Дніпропетровського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу відвідали Львівське вище професійно-

технічне училище ресторанного сервісу та туризму, де ознайомились з інноваційним проектом «Створення навчально-тренувального центру з підготовки фахівців комерційної діяльності» і, вивчивши досвід колег, відкрили навчально тренувальний центр ресторанного, туристичного, побутового, дизайнерського напрямків. На сьогоднішній день відпрацьовує всі моменти функціональної організаційної структури, а відвідавши Вище комерційне училище м. Києва, де ознайомились з інноваційним проектом «Сучасні підходи до професійної підготовки фахівців готельно-ресторанного та торгівельного сервісу – крок в майбутнє» і, вивчивши цей досвід, відкрили навчально-тренувальні центри ресторанного туристичного, побутового, дизайнерського напрямків.

- **Криворізький центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі** відвідав Львівське Вище професійне училище ресторанного сервісу та туризму, де вивчив інноваційний проект «Відкриття нових інтегрованих професій, які користуються попитом на ринку праці». На цей час навчальний заклад завершує обладнання лабораторії перукарської справи та кухарів, придбано 2 комп'ютерних класи, мультимедійну установку, 2 сучасні швейні машинки, парогенератор. Проліцензовано нові професії на базі повної середньої освіти «Агент з організації туризму, екскурсовод», «Флорист», «Касир банку», що дало змогу виконати державне замовлення на підготовку кваліфікованих робітників. В стадії розробки матеріали на ліцензування в 8-10 інтегрованих професій на 2009 рік.

- **Криворізький навчально-виробничий центр** відвідав Рівенський професійний ліцей сфери побуту, де вивчав інноваційний проект «Впровадження проектної та модульної системи навчання, організацію профорієнтаційної роботи». На цей час навчальний заклад створив проекти інформаційних технологій із загальноосвітніх предметів та застосовує модульні технології навчання, рейтингову оцінку знань в ході викладання «Технологій виготовлення одягу».

Настав період активних пошуків таких підходів і засобів, які могли б надати гарантоване досягнення мети. Серед них такі заклади:

- Дніпропетровський навчально-виробничий центр-2 став першим в області професійно-технічним навчальним закладом нового типу в системі професійно-технічної освіти, що здійснює підготовку фахівців для сфери будівництва, побуту, обслуговування та народних промислів;

- Дніпродзержинське вище професійне училище – як творча лабораторія навчального закладу;
- Дніпропетровський навчально-виробничий центр з підготовки та перепідготовки робітників машинобудівної галузі та зв'язку - видавнича діяльність директора училища Ревнівцев М.П. «Підручники з металообробки»;
- Міжрегіональний центр професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців - функціонував експериментальний майданчик та науково-дослідна лабораторія Інституту педагогіки і психології АПН України.
- Криворізький центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів будівельної галузі – економічна модель розвитку навчального закладу;
- Криворізький професійний гірничо-металургійний ліцей – стандарти ПТО, інноваційні технології навчання та виховання фахівців гірничої галузі;
- Дніпропетровський центр професійної освіти – новітні виробничі технології, навчально-тренувальні фірми: «Учнівський ресторан», «Перукарня салон», «Центр моди», Міжнародне співтовариство «АртДизайн» (Франція);
- Дніпропетровське вище професійне училище будівництва – створення центру за сприяння компанії «Хенкель Баутехнік» (Україна) при підтримці Міністерства освіти і науки;
- Синельниківський професійний ліцей – «Впровадження інноваційних педагогічних технологій у систему виховної роботи з учнями» (з досвіду роботи Рокитнянського професійного ліцею) тощо.

Але викликає занепокоєння такі професійно-технічні заклади, які недостатньо вивчають та впроваджують інноваційні проекти оновлення змісту профтехосвіти. Це: Нікопольський професійний ліцей, професійно-технічне училище № 48, Західно-Донбаський професійний ліцей, Дніпропетровський професійний ліцей харчових технологій , професійно-технічні училища №№ 40, 78, 80, 87, 89, Тернівський професійний гірничий ліцей.

В сучасному світі профтехосвіта увійшла в третє тисячоліття, тому особливо важливо приділяти значну увагу створенню системи діагностики та моніторингу результатів навчання. Основну увагу слід приділяти професійній майстерності, аналізу результатів атестаційних робіт, державної підсумкової атестації, участі у предметних олімпіадах, конкурсах майстерності, аналізу результативності

підвищення фахової майстерності, постійному вивченню стану впровадження у практику роботи інноваційних технологій.

На сьогоднішній день необхідно зосередити головну увагу на розробці електронних засобів навчання, створенні електронних посібників, відкритті навчально-практичних центрів з вивчення та впровадження сучасних виробничих технологій і, особливо важливо ці досягнення постійно висвітлювати у засобах масової інформації, тому що, незважаючи на досягнення профтехосвіти сьогодні, вона ще не забезпечує потрібної якості: чимало випускників профтехосвіти не досягли належного рівня конкурентоспроможності на ринку праці. Є необхідність продовжувати реформувати профтехосвіту, удосконалювати її і підвищувати рівень якості підготовки робітників. Тому сьогодні ми і зібрались, щоб обговорити хід впровадження інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти, вивчення стану впровадження у практику роботи інноваційних технологій, комплексний процес створення, розповсюдження та використання нових практичних засобів у галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень.

Розділ 1.

«Про хід та результативність впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ області»

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ З ПОЛІГРАФІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49038, вул. Ленінградська, 56;

тел (0562)42-36-16; 31-29-15

E-mail: dcpit@optima.com.ua

<http://www.dpu.iatp.org.ua>

Директор Макаров Володимир Адольфович

В постійному режимі інноваційного пошуку

(навчальний заклад – погляд у майбутнє)

В статті обґрунтовано необхідність ефективної співпраці професійно-технічної освіти з сучасною економічною системою, регіональним ринком праці як однієї із складових інноваційного процесу. Розкрито досвід навчального закладу із впровадження інноваційних проектів та їх вплив на зміст професійної освіти. Зосереджено увагу на необхідності впровадження практично-зорієнтованого навчання та компетентнісного підходу в професійній освіті.

В останні роки одним із найважливіших факторів економічного росту країни все частіше називають людський капітал з його величезними інтелектуальними ресурсами, як найбільш цінний з необмеженими можливостями удосконалення та відновлення.

В основі людського інтелектуального ресурсу – знання і високий професійний рівень, можливість перетворення робітника з робочої сили в продуктивний капітал. Саме тому формування спеціалістів з високим інтелектуальним потенціалом і широким спектром професійних компетенцій стає одним з основних завдань професійно-технічної освіти.

Продуктивний капітал – це форма капіталу, що функціонує у сфері безпосереднього виробництва і базується на антагонізмі особистих і речових факторів виробництва. За матеріально-речовим змістом продуктивний капітал складається із засобів і предметів праці, робочої сили, об'єктів інтелектуальної власності, форм і методів організації виробництва, інформації та інше.

У процесі історичного розвитку вимоги капіталу до підготовки кваліфікованих робітників постійно збільшувались. Сучасний етап автоматизації виробництва потребує робітників не лише з високими фізичними і розумовими здібностями, а й творчо обдарованих, хороших організаторів, духовно багатих.

У сучасних соціально-економічних умовах роль професійно-технічної освіти, яка щільно інтегрована в економіку, і з усіх освітянських ланок найбільше пов'язана з матеріальним виробництвом, неодмінно зростає.

З метою оновлення змісту освіти було започатковано Міністерством освіти і науки України Всеукраїнську естафету інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти.

Відповідно до наказу МОН України від 30 січня 2007 року № 65 «Про проведення естафети інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти» педагогічний колектив Дніпропетровського центру ПТО з поліграфії та інформаційних технологій розробив власний маршрут відвідування інноваційних професійно-технічних навчальних закладів України, здійснив прийом представників ПТНЗ семи регіонів (Київ, Крим, Львів, Донецьк, Харків, Вінниця, Запоріжжя) та презентував свої здобутки в серпні 2008 року на Всеукраїнській виставці-ярмарку у м.Києві.

С.Н.Ніколаєнко зазначав: «Мета естафети – посилення уваги педагогічних колективів до впровадження інноваційних технологій у навчально-виробничий процес, популяризація робітничих професій, створення позитивного іміджу навчальних закладів, залучення педагогічних працівників та обдарованої учнівської молоді до участі у дослідно-експериментальній роботі, технічній творчості тощо».

Міністром освіти і науки України І.О.Вакарчуком були поставлені нові завдання перед професійною освітою на 2008 – 2009 н.р. , при цьому він зазначив, що українська система освіти ще не здійснила перехід до компетенцій, що дало б змогу визначити відповідність рівня кваліфікації вимогам робочого місця.

«Для приведення професійної підготовки робітничих кадрів у відповідність до сучасних технологічних процесів на виробництві слід запровадити:

- систему професійної підготовки, яка б швидко адаптувалася до змін на ринку праці відповідно до вимог роботодавця;
- гнучку систему планування обсягів підготовки у розрізі професій та спеціальностей, активізувати участь роботодавців у визначенні обсягів державного замовлення на підготовку фахівців;
- формування потужного кадрового потенціалу фахівців з якісною професійною підготовкою;
- створення відповідної матеріально-технічної бази».

Педагогічний колектив Дніпропетровського центру ПТО з поліграфії та інформаційних технологій працює в режимі постійного пошуку, в контексті поставлених проблем та відповідно до «Плану заходів, спрямованих на задоволення потреби ринку праці у кваліфікованих робітничих кадрах», схваленого розпорядженням КМУ від 17 жовтня 2007 року № 886-р.

В 2007 – 2008 навчальному році навчальний заклад реалізував ряд інноваційних проектів, серед яких першочергового значення набули:

1. Розробка та застосування нових виробничих технологій на основі реального дипломного проекту «Технологія виготовлення сучасної друкованої продукції».

2. Науково-дослідна, експериментальна робота Всеукраїнського експериментального педагогічного майданчика «Моделювання інноваційної діяльності навчального закладу на основі програми соціального партнерства як підсистеми якості освіти».

3. Розробка моделі методичної роботи навчального закладу на основі електронного методичного кабінету.

4. Авторська розробка програм предметів зі спеціальності «Діловодство», напрямок підготовки «Культура».

5. Методичні розробки в галузі інформаційних технологій «Інформатизація освіти на основі мережних телекомунікацій».

6. Розробка і впровадження нових педагогічних технологій «Школа педагогічної майстерності. Сучасний урок: активні форми і методи навчання».

Директор центру Макаров В.А. знаходиться в постійному режимі пошуку: яким повинен бути навчальний заклад у майбутньому? В новому 2008 – 2009 н.р. колектив педагогів-новаторів ставить нові завдання, знаходиться в режимі постійного пошуку нових прогресивних педагогічних технологій і ефективних форм організації всього освітнього простору.

Гаслом учнівського колективу, який працює на основах самоврядування, є теза: «Майбутнє починається тут» і саме, щоб довести самим собі це твердження, лідери учнівських колективів організували та провели фотобієналі за темою «**Сучасне виробництво очима учнів**». Це був перший учнівський проект у новому навчальному році.

Викладачі підхопили учнівську естафету і запланували спільний пошуковий проект з метою створення єдиного інформаційного середовища. Навчальний заклад вже має власний веб-сайт, який постійно доповнюється цікавою інформацією, учнівську електронну газету, і всі учасники освітнього процесу мають постійний, необмежений доступ до вказаних ресурсів. Саме на використанні Інтернет-технологій у навчальному процесі і базується проект – **спільна пошуково-дослідна робота в рамках створення дидактичного сервісу нового покоління**. Основою проекту стало

створення електронних словників для різних галузей економіки: видавничо-поліграфічний напрям, сфера інформаційних технологій та освітня галузь. Даний проект має дуже важливе значення, тому що проблема вільного володіння професійною термінологією, що передбачає вільне і грамотне володіння українським фаховим мовленням, має значні прогалини. Даний програмний продукт буде розміщений після апробації на веб-сайті навчального закладу, що дасть можливість допомагати підвищувати рівень навчання учнів шляхом вільного використання термінології за фахом підготовки.

Провідним інноваційним проектом у роботі педагогічного колективу стало **створення практично зорієнтованого освітнього середовища**, що передбачає зміни як в меті, так і в змісті, технологіях та формах. Це спричинено, в першу чергу, впровадженням відповідно до вимог регіонального ринку праці високотехнологічних спеціальностей «Друкарське виробництво» та «Комп'ютерна обробка текстової, графічної та образної інформації», які базуються на пріоритеті компетентнісного та діяльнісного підходів, а також постійній орієнтації роботодавців.

За останні роки матеріально-технічна база практично всіх поліграфічних підприємств зазнала значної модернізації та оновлення. З'являються нові технології додрукарських, друкарських та післядрукарських процесів, що вимагає від виконавців на робочих місцях нових компетенцій.

До пріоритетних завдань підготовки висококваліфікованих, професійно-мобільних фахівців для видавничо-поліграфічної галузі виробництва та соціальної інфраструктури сьогодні належить визначення чинників, що дозволили б ліквідувати розрив між загальними цільовими настановами та конкретними вимогами до підготовки спеціалістів, а також усунути протиріччя між необхідністю набуття працівниками компетентності у підприємстві та фактичним пріоритетом конкретних, «миттєвих» знань та вмінь для роботи у бізнесі.

На підставі викладеного вище, зрозуміло, що для підготовки професійних робітників та фахівців середньої ланки, в умовах швидкоплинних вимог роботодавців, необхідні більш ефективні сучасні освітні структури в складі навчального закладу, які б були мобільними в побудові освітнього процесу, у вивченні високотехнологічного виробничого оснащення та мали б здатних до інноваційної діяльності педагогічних кадрів.

Саме ці завдання вирішують структурні підрозділи, які були відкриті 31 жовтня 2008р. в ДЦ ПТО ПІТ.

Лабораторія «Розвитку, менеджменту та моніторингу освітніх послуг» дозволяє зменшити протиріччя між сферою праці і професійно-технічною освітою, проводити постійний аналіз, самоаналіз, діагностику, проектування та моделювання в галузі професійної діяльності з роботодавцями. Мета - виявлення недоліків у

професійних компетенціях випускників навчального закладу і перенесення результатів вимог ринку праці в освітні програми. Педагогічними працівниками лабораторії розроблені основні векторні напрямки діяльності:

- розробка професійних компетенцій як основи освітнього простору;
- впровадження практично зорієнтованих підходів до навчання;
- забезпечення соціально-професійної адаптації учнів в умовах ринку праці;
- створення комфортного середовища навчання та виховання;
- реалізація продуктивного підходу – навчання на виготовленні реальної продукції;
- надання правової компетенції учасникам ринку праці України;
- кінцевий результат - отримання компетенції.

Модернізація окремого професійно-технічного навчального закладу може бути ефективною за умови цілісності усіх інноваційних та традиційних підходів у навчанні. Недооцінювання того чи іншого напрямку негативно позначиться на реалізації програми інноваційних змін. Саме з цих причин, колектив Дніпропетровського центру професійно-технічної освіти з поліграфії та інформаційних технологій розробив детальну програму дій з усіма соціальними партнерами в рамках Всеукраїнського експериментально-дослідного майданчика.

Сьогодні професійна освіта має перейти до випереджувального, активного конструювання нових відносин, гідних людини й заснованих на вірі в її моральні основи, в її високий творчий потенціал.

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ І
ПЕРЕПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ
ТУРИСТИЧНОГО СЕРВІСУ**

49051, м. Дніпропетровськ, вул. Байкальська, 7
тел. 8(056) 377-45-92; 377-45-94

E-mail:dptnz@mail.ru

<http://www.centur-tur.dp.ua>

Директор Войтович Інна Василівна

Мета освіти сьогодні — це створення умов для розвитку та саморозвитку учнів, виховання в них уміння приймати самостійні рішення.

Тому центром нової державної освітньої політики є людина як особистість. Досягнення цієї мети можливе лише завдяки реалізації нововведень у систему освіти. На сьогодні у сфері освіти втілюється велика кількість інновацій різного характеру, спрямованості та значення.

Широкий інноваційний рух -- необхідне явище для сучасної реформи освіти, він дозволяє формувати свідомість і спрямовувати активність педагогічної діяльності. Це є суспільно педагогічний рух, що переростає рамки педагогічної діяльності. Він стає важливим фактором самоорганізації та саморозвитку суспільства, забезпечує реалізацію програми демократичних реформ.

Позитивний імідж організації передбачає безумовно високий рівень професійної освіти персоналу та його інноваційну активність. Для цього ми забезпечили колективну можливість професійного та особистісного розвитку за рахунок обміну досвідом з іншими навчальними закладами, вивчення передового педагогічного та психологічного досвіду, презентації нової професійної літератури, відвідування різноманітних семінарів, конференцій.. На виконання наказу Міністерства освіти і науки України № 866 від 28. 09. 2007 року «Про Всеукраїнський маршрут впровадження інноваційних проектів у системі ПТО», згідно з поданою заявкою на реалізацію Всеукраїнського маршруту колективом Центру були здійснені робочі візити до таких навчальних закладів:

Донецьке вище професійне училище ресторанного сервісу і торгівлі

В рамках галузевого науково-виробничого семінару «Інноваційні технології при підготовці кухарів і кулінарів» на базі Донецького інституту післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників ознайомилися з проектом „ ***Оптимальне використання локальної комп 'ютерної мережі в системі діяльності викладача спецдисциплін***”

Цей проект перекликається з проектом нашого Центру «Віртуальний методичний кабінет». Він представлений як автоматизоване робоче місце викладача, а саме: в кабінетах спецдисциплін встановлені комп'ютери для користування учнями і викладачем з інформацією нормативних документів і комплексно-методичного забезпечення з професії. Ми задоволені, що нашим колегам вдалося цей проект впровадити в життя, а наш поки що залишається проектом і функціонує не як локальна мережа, а розміщений на трьох комп'ютерах в методичному кабінеті.

Ужгородське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування (в рамках Всеукраїнської виставки)

ознайомилися з проектом **«Технологія майстерності карвінгу з фруктів та овочів, складання композицій»**.

Для впровадження цього проекту в навчальний процес ми придбали сучасний інвентар для виробництва з технології карвінгу. Для досягнення бажаних результатів майстер виробничого навчання Підлісна Любов Матвіївна проводить практичні «майстер - класи» (позакласна діяльність). Роботи учнів презентуються на внутрішньоучилищних виставках-показах професійної майстерності.

Львівське вище професійно-технічне училище ресторанного сервісу та туризму - ознайомилися з проектом **«Створення навчально-тренувального центру з підготовки фахівців комерційної діяльності»**

Вивчивши досвід колег, ми відкрили навчально-тренувальні центри ресторанного, туристичного, побутового, дизайнерського напрямків і на сьогоднішній день відпрацьовуємо всі моменти функціональної організаційної структури.

Вище професійне училище № 20 м. Львова (в рамках Всеукраїнської виставки) - ознайомилися з проектом **«Науково-дослідний експериментальний педагогічний майданчик Всеукраїнського рівня. Впровадження нової моделі професійно-технічного навчального закладу, яка являє собою автономне, інтерактивне, діяльнісне і науково-дослідне ПТНЗ (міні-суспільство).»**

З досвідом ознайомилися, змоги впровадження не маємо, але в організації навчально-виробничого процесу можна застосовувати деякі елементи.

Сімферопольське вище професійне училище ресторанного сервісу і туризму - ознайомилися з проектом **« Створення інформаційно-консультаційного бібліотечного центру»**.

З досвідом роботи колег ознайомилися , спочатку розробили Положення «Про організацію мультимедійної бібліотеки», зараз працюємо над формуванням фонду і комплектуванням електронної бібліотеки. Результати роботи, електронні посібники і розробки тестового комп'ютерного контролю будуть представлені на регіональному огляді творчої діяльності педагогів області.

Вище комерційне училище м. Києва (в рамках Всеукраїнського семінару) - ознайомилися з проектом **«Сучасні підходи до професійної підготовки фахівців готельно-ресторанного та торговельного сервісу - крок у майбутнє»**.

Вивчивши досвід колег, ми відкрили навчально-тренувальні центри ресторанного, туристичного, побутового, дизайнерського напрямків. На сьогоднішній день відпрацьовуємо всі моменти функціональної організаційної структури. Зацікавилися співпрацею колег з вищим навчальним закладом, - і сьогодні працюємо саме над плідною співпрацею між нашим навчальним закладом і ВНЗ України.

Чернігівське училище торгівлі та ресторанного сервісу

(в рамках Всеукраїнського засідання Асоціації ПТНЗ торговельно - кулінарного профілю) - ознайомилися з досвідом колег з розробки щоденника виробничого навчання для учнів груп «Кухарів». Після презентації цієї ідеї у нашому колективі виявили зацікавленість до проекту педагогічні працівники екологічного напрямку - і результатом на сьогодні є розроблений «Робочий щоденник» з професії «Квітникар».

Творча група викладачів і майстрів в/н за професіями екологічного напрямку на I етапі своєї діяльності, вивчивши утруднення педагогів, визначили, що одним із засобів матеріального забезпечення професії є впровадження в навчальний процес робочих зошитів для учнів, що безперечно підвищують продуктивність навчання.

На тематичних семінарах-практикумах за професією, засіданнях методичних комісій, практичних заняттях викладачі й майстри в/н розробляли й апробували варіанти сторінок робочого зошита, використовуючи напрацьовані дидактичні засоби. Кожну сторінку або аркуш робочого зошита склали з 3-х блоків:

1 блок - актуалізація опорних знань, що містить питання й завдання, що підвищують інтерес до досліджуваної теми:

- опорний сигнал
- схема-таблиця
- словник термінів
- кросворд
- структурно-логічні схеми
- ситуація наближена до виробництва і кваліфікаційної категорії.

2 блок - структурований конспект, що відбиває зміст досліджуваного матеріалу (своєрідний трафарет).

Німі малюнки, схеми, таблиці, порожні «кадри», заповнення яких відбувається під час навчальних занять.

3 блок - самоконтроль, що передбачає систему дидактичних завдань для організації самостійної роботи:

- намалюйте схематично
- зробіть відповідні позначки
- зазначте основні елементи
- виконайте тест і т.ін.

Опис інноваційного проекту «Віртуальний методичний кабінет».

У педагогіці інновація - це такий зміст змін педагогічної діяльності, які ведуть до раніше не відомого, розвиваючи теорію і практику педагогіки за допомогою сучасних засобів.

Комп'ютер став невід'ємною частиною сучасного життя. Відповідно, і освітній прогрес повинен відповідати сучасним вимогам.

Перехід процесу організації і координування освітньої установи на безпаперову технологію дозволяє позбутися рутини, що віднімає багато (тому малоефективного!) часу.

На жаль, рівень використання нових інформаційних технологій у сфері керування професійно-технічним навчальним закладом відстає від загальних темпів інформатизації. Питання удосконалення, розвитку, модернізації управління рідко стають предметом експериментальної роботи, що явно не відповідає значущості цих питань для забезпечення розвитку і якісного функціонування навчального закладу. Конкретні можливості й варіанти використання нових інформаційних технологій у керуванні професійно-технічним навчальним закладом мають потребу в дослідженні, актуалізації й експериментальній перевірці.

Для більш ефективної роботи в нашому навчальному закладі створено єдине інформатизаційне середовище «Віртуальний методичний кабінет», яке відповідає таким вимогам:

база даних системи містить повну інформацію про всі елементи навчального процесу; у системі передбачена можливість обміну повідомленнями між усіма користувачами.

«Віртуальний методичний кабінет» складається з офісів: організаційний, методичний, паспортний і бібліотечний.

Організаційний офіс містить інформацію:

- нормативно-правові акти освіти
- концепція розвитку навчального закладу на 5 років
- план роботи ПТНЗ «ДЦППРКТС» (на навчальний рік)
- єдиний план методичної роботи (на навчальний рік)

Відвідавши організаційний офіс, викладач або майстер має можливість знайти певну інформацію, не чекаючи консультації адміністрації.

Методичний офіс містить у розгорнутому вигляді:

- заняття педагогічної майстерні майстрів
- заняття педагогічної майстерні викладачів
- розробки семінарів
- велику кількість рекомендацій з педагогічних технологій, методики викладання і психологічного супроводу навчально-виховного процесу

Паспортний офіс представлений:

- творчим портретом Центру у вигляді окремих сторінок.

На кожній новій сторінці розміщено:

- фото педагогічного працівника
- методична проблема, над якою він працює
- перелічено розроблені методичні нароби.

Відвідавши методичний і паспортний офіси, педагогічні працівники мають можливість у будь-який зручний час після проведеного

методичного заходу ознайомитися з прослуханими і побаченими матеріалами, в паспортному офісі педагогічні працівники можуть за каталогом відшукати необхідну методичну наробку і в подальшому прийти до методичного кабінету і скористатися нею як передовим педагогічним досвідом (не забирає багато часу).

Бібліотечний офіс містить:

- каталог книг, посібників з анотацією за напрямками:
- методика, дидактика
- психологія, педагогіка

Відвідавши бібліотечний офіс, педагогічні працівники мають можливість швидко, в будь-який зручний час для себе, відшукати необхідне літературне видання, в подальшому прийти до методичного кабінету і скористатися ним (не забирає багато часу).

Цей проект є ефективним важелем організації і координування роботи Центру. Оперативність, інформативність, доступність - основні пріоритети проекту. На сторінці завжди "свіжа" інформація про життя Центру, що супроводжується фотознімками. Крім цього, дуже багато офіційної інформації з навчального процесу. Кожний з учасників освітнього процесу знайде на ній корисну для себе інформацію. Окрім цього проекту ми використовуємо і деякі інші заходи.

Фактори, що сприятливо впливають на розвиток і саморозвиток педагогічних працівників:

1. У кожного викладача і майстра виробничого навчання може бути свій шлях і свої переваги щодо способів навчання. Однак, для успішного професійного росту повинні бути обов'язково використані чотири джерела (цикл Колбе): самоосвіта, спілкування, систематичне навчання на курсах, практика й експеримент.

Самоосвіта, самостійне читання літератури служить головним джерелом одержання теоретичних знань, обґрунтувань власних умовиводів і гіпотез, способом одержання великого обсягу нової інформації.

У спілкуванні відбувається освоєння знань, більше глибоке їх розуміння, проникнення в їхній зміст, установлення зв'язків з іншими явищами й поняттями.

Спеціальні заняття мають цілеспрямований характер, завжди обмежені в часі. Певне коло досліджуваних явищ дозволяє вчителю заглибитися в суть питання.

Остаточним критерієм прийняття або неприйняття тієї чи іншої позиції, введення в практику навчання якоїсь технології є всежтаки практика.

2. Професійне середовище сприятливо позначається на розвитку кадрів, якщо в ній:

- є вчителі, що створюють визнані в колективі зразки педагогічної і управлінської діяльності;
- є кадри, які здатні й бажають навчати інших і передавати свій досвід;
- створений мікроклімат, зорієнтований на обмін досвідом і співробітництво;
- є можливості для професійного спілкування;
- визначені завдання, що вимагають спільного рішення;
- є орієнтація на зміну й самовдосконалення;
- предметне середовище відповідає освітнім технологіям.

Вивчення мотивації до праці вчителя дозволить визначити й винагороди, які можуть бути використані для професійного розвитку вчителя. Ми передбачаємо використовувати такі стимули:

1. Мотив самостійності, творчої самореалізації

- відкриття власного майстер-класу для педагогічних працівників Центра, міста;
- сприяння в розробці й утвердженні авторської програми;
- творча відпустка в канікулярний час.

2. Мотив особистого розвитку, отримання нової інформації:

- направлення на стажування або престижні курси;
- надання часу на методичну роботу (робота вдома);
- творча відпустка в канікулярний час,

3. Мотив самоствердження, досягнення соціального успіху:

- направлення на конференції й проблемні семінари в регіоні й за його межами для виступу й обміну досвідом;
- сприяння в підготовці публікацій;
- представництво від Центру на відповідальних заходах обласного рівня;
- залучення до керівництва методичними комісіями;
- одержання права на проведення семінарів, лекцій для колег,
- відповідальність за стажування молодих учителів.

Ми розуміємо, що знаходимося на початку шляху реформування системи профтехосвіти. Тому, подальша наша діяльність орієнтована на активне і плідне застосування даної методики в повсякденній навчально-виробничій і виховній роботі, підготовку кваліфікованих фахівців, адаптованих до сучасних економічних умов і вимог ринку праці.

КРИВОРІЗЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ ТОРГІВЛІ ТА РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ

50007, вул. Іллічівська, 78

тел. 8 (24) 26-09-36

E-mail: ptu_62@ukr.net

<http://www.KCPORKTRS.Web-box.ru>

Директор Васильєва Валентина Олексіївна

**Про вивчення кращого досвіду
профтехосвіти України
та стан впровадження інновацій у
навчальний процес**

На виконання наказу Міністерства освіти і науки №866 «Про Всеукраїнський маршрут впровадження (вивчення) інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти» педагогічні працівники КЦПОРКТРС у 2008 році відвідали такі навчальні заклади України:

- січень – Херсонський професійний кулінарний ліцей (4 особи);
- лютий – Київське вище комерційне училище (2 особи);
- березень – Донецьке ВПУ ресторанного сервісу та торгівлі (2 особи);
- квітень – Вінницьке міжрегіональне ВПУ (2 особи).

Херсонський професійний кулінарний ліцей

Тема проекту, що вивчався: «Співпраця майстрів виробничого навчання та учнів із впровадження нових технологій у приготуванні та оздобленні кондитерських виробів». Нашими працівниками було розглянуто порядок створення і оформлення творчих робіт учнів.

З метою впровадження інноваційного проекту учні групи КДК-9-92 під керівництвом викладача спецпредметів Письмоченко С.М. виконали творчу роботу – **зняли фільм «Новітні технології кондитерського виробництва з використанням продукції компанії «Мастер Мартіні».**

На базі **Київського вищого комерційного училища** проводився семінар «Сучасні підходи до професійної підготовки фахівців готельно-ресторанного та торговельного сервісу – крок у майбутнє». В процесі роботи семінару ми ознайомилися з проектом Чернігівського центру професійно-технічної освіти «Навчальний посібник з виробничого навчання – Щоденник з виробничого навчання з професії «Пекар».

Майстри виробничого навчання нашого центру Дібцева О.В. та Слюсарєва О.В. теж розробили Щоденник з професійно-практичної підготовки з професії «Кухар-кондитер» (кваліфікація: кухар 3,4 розряду, кондитер 3 розряду) згідно з вимогами Державних стандартів освіти; він використовується під час виробничого навчання та виробничої практики учнів.

Донецьке ВПУ ресторанного сервісу та торгівлі

Тема проекту, що вивчався: «Оптимальне використання комп'ютерної мережі в системі діяльності викладача спец дисциплін».

Ми ознайомилися з автоматизованим робочим місцем викладача технології приготування їжі, до якого входять: робоча документація з організації навчального процесу, розробки уроків, контроль знань учнів.

Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище

Вивчався проект «Розробка та впровадження інноваційних технологій навчання». Нам була надана можливість розглянути процес використання і створення електронних навчально-методичних комплексів з предметів та виробничого навчання.

Використовуючи досвід **Донецького ВПУ ресторанного сервісу та торгівлі та Вінницького міжрегіонального ВПУ, проводимо роботу із створення і використання електронних навчально-методичних комплексів.** Працює творча лабораторія комп'ютерних технологій. Розроблено навчально-методичні комплекси з предметів «Основи галузевої економіки(для професії «кухар» кваліфікація: 3 розряд)», «Інформаційні технології(для професії «кухар-кондитер»), із загальноосвітніх предметів «Математика», «Інформатика», «Історія», «Біологія», «Хімія», спецпредметів «Технологія приготування їжі», «Товарознавство». Проводиться робота щодо розробки електронних навчально-методичних комплексів з інших предметів та виробничого навчання.

ДНПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР З ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ РОБІТНИКІВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ ТА ЗВ'ЯЗКУ

49052, вул. Алтайська, 6-а,

тел: 760-48-64; 760-48-63

e-mail: dneprnvc@ukr.net

<http://dneprnvc.narod.ru>

Директор Ревнівцев Микола Петрович

З досвіду роботи ДНВЦППРМГЗ по вивченню та впровадженню інноваційної діяльності педагогічного колективу Міжрегіонального вищого професійного училища зв'язку м. Києва

Круглий стіл, як форма відпрацювання стратегії і тактики, напрямків та методів роботи центра, вирішення основних освітянських проблем навчально-виробничого процесу, стала дієвим заходом навчального процесу нашого навчального закладу.

Підтвердженням того є пропоновані до Вашої уваги слайди круглого столу з проблеми «Шляхи соціального партнерства навчально-виробничого центру з підприємствами-замовниками кадрів

у сучасній професійно-технічній підготовці робітників машинобудівної галузі та зв'язку» за участю керівників 11 підприємств-роботодавців, присутнього зараз директора навчально-методичного центру області Василенка В. М. Щодо сьогоднішньої теми, то бажаю поділитися деяким досвідом з питання розробки та впровадження інноваційних проектів з використанням елементів, окремих ідей передового досвіду колег Міжрегіонального вищого професійного училища зв'язку м. Києва.

За бажанням долі на великій відстані один від одного, колишнє ПТУ-43 м. Києва та колишнє ПТУ-11 м. Дніпропетровська мають багаторічну історію існування та підготовки кваліфікованих робітників, близьких за профілем, готують фахівців для однієї галузі – Державної української пошти.

В 2007 році ПТУ-11 отримало статус центра та відкрило два відділення - відділення машинобудування та відділення зв'язку. З цього часу розпочалася активна розбудова двох напрямків забезпечення професійної підготовки кваліфікованих робітників до рівня вимог сучасного виробництва Укрпошти.

Поштовий зв'язок Дніпропетровщини – один з найдавніших видів комунікацій, який задовольняє потреби людей у якісному зв'язку, спілкуванні. Сьогодні пошта з успіхом адаптується до нових послуг на ринку: розвиваються перспективні напрямки діяльності, впроваджуються новітні інформаційні технології. Звичними стали користування Інтернет-послугами, пересилання електронних переказів, повідомлень, поповнення рахунків користувачів стільникового зв'язку та інші послуги.

Нові вимоги до професійної компетентності працівника та конкретного робочого місця оператора поштового зв'язку стали головним чинником у пошуку нових шляхів співпраці з підприємством «Укрпошта» та спонукали до вивчення досвіду з цього напрямку інших навчальних закладів.

Першим кроком стало відкриття навчально-практичного центру з підготовки та перепідготовки фахівців зв'язку та інформаційно-комунікаційних технологій у 2007 році, що супроводжувалось модернізацією навчальних кабінетів спецтехнології операторів поштового зв'язку, сортувальників поштових відправлень та виробів друку, часткове оновлення навчальної та методичної бази. В цій справі разом з педагогічним колективом були: підприємство - соціальний партнер, учні, батьківська рада.

Відкриття навчально-практичного центру вже було інновацією, тому ми відчували багато труднощів в організації змісту роботи центру, в створенні оновленого комплексу професійної підготовки зв'язківців із впровадженням сучасних виробничих технологій. Ці проблеми підказали потребу ознайомитись з роботою інших навчальних закладів з цього напрямку. Таким навчальним закладом стало Міжрегіональне вище професійне училище м. Києва.

Відвідування та ознайомлення з роботою педагогічного колективу училища відкрили для нас деякі шляхи вирішення проблем. Головне, що ми побачили і відчули, це те, що не зважаючи на матеріальні труднощі, навчально-виробничі майстерні оснащувалися з урахуванням стрімкого розвитку сучасного галузевого виробництва.

Створено локальну інформаційно-комунікаційну мережу, яка забезпечує впровадження в навчальний процес новітніх педагогічних та виробничих технологій, а також дає змогу інформаційного оновлення з усіх навчальних дисциплін та інших видів навчальної діяльності.

Після повернення до Дніпропетровська творча група висловила своє бачення проблеми, з якої було здійснено відрядження до м. Києва.

На засіданні педагогічної ради було заслухано звіт педпрацівників про вивчення передового досвіду МВПУЗ, обговорено шляхи з покращення роботи відділення зв'язку та прийнято рішення:

- по-перше, сісти за стіл ділових переговорів з роботодавцем – дирекцією Укрпошти та спільно довести кожне робоче місце учня в майстерні центра до вимог підприємства – замовника кадрів щодо робочого місця оператора поштового зв'язку, забезпечивши його автоматизованою робочою програмою «АРМ-ВЗ», яка використовується у відділеннях поштового зв'язку.

- по-друге, затвердити програму оновлення якісної професійної підготовки кваліфікованих робітників для Укрпошти, основними етапами якої визначити:

1. Термінове стажування двох майстрів виробничого навчання та викладача спецдисциплін з підготовки операторів поштового зв'язку, сортувальників поштових відправлень та виробів друку на новій модернізованій автоматизованій системі «АРМ-ВЗ» на підприємстві «Укрпошта».

2. Встановлення та підключення сучасної виробничої програми «АРМ-ВЗ» в навчально-виробничій майстерні центра.

3. Впровадження сучасних виробничих технологій «АРМ-ВЗ» у навчально-виробничий процес.

4. Розробка програмного забезпечення з професії ОПЗ, а саме:
- створення елементів дидактичних можливостей та інформаційних технологій засобів навчання з урахуванням програми «Intel. Навчання для майбутнього»;

- розробка електронного посібника з навчальної дисципліни «Обладнання відділення ПЗ» за державними стандартами.

5. Створення методичного забезпечення системи дистанційного навчання з професії «Оператор поштового зв'язку».

6. Вдосконалення та збільшення обсягів ступеневого навчання ДНВЦ ППР МГЗ, Одеського коледжу зв'язку, Одеської академії зв'язку ім. О. С. Попова.

Зрозуміло що, кожен етап цієї програми - інноваційний проект педагогічної діяльності.

Що зроблено на цей час з виконання програми?

- з метою реалізації програми відбулася презентація методичного кабінету відділення зв'язку центра, яка передбачала створення всього комплексу педагогічного інструментарію щодо оновлення та доведення професійної підготовки оператора поштового зв'язку до сучасних вимог;

- пройшли стажування на зональному вузлі Укрпошти два майстри виробничого навчання Соколовська Н. О та

Подопрігора В. В.;

- колективом центра разом з Укрпоштою у навчально-виробничій майстерні обладнано робоче місце учня з професії «Оператор поштового зв'язку» та встановлена автоматизована програма «АРМ-ВЗ», що наблизило умови проведення виробничого навчання до сучасних умов робочого місця працівника поштового відділення та надало змогу впроваджувати нові виробничі технології. Зараз навчально-виробнича майстерня операторів поштового зв'язку – це маленьке відділення поштового зв'язку великого підприємства «Укрпошта» (навчальне відділення). Програма «АРМ-ВЗ» використовується у всіх поштових відділеннях зв'язку України, її перевага в тому, що оператор поштового зв'язку може швидше здійснювати операції з обслуговування клієнтів та збільшити кількість їх обслуговування за одиницю часу. А на уроках виробничого навчання ця програма дає змогу навчити учнів опрацьовувати матеріал, навчитися приймати поштові відправлення з використанням нових технологій, сканера для штрих-кодів, а також за допомогою довідника учень може самостійно знайти помилку і виправити її.

Робочі місця поштового відділення пов'язані локальною мережею, що вирішує більш широке коло інших операцій та функцій, які передбачені кваліфікаційними вимогами державного стандарту з професії.

Матеріально-технічне та методичне оснащення майстерні забезпечує відпрацювання навичок роботи відповідно до професійних компетенцій. Учням потрібно оволодіти практичними навичками обслуговування сучасного обладнання оператора поштового зв'язку. Обладнання дороге, оснащене електронікою, засобами автоматизації. Це потребує чіткого дотримання технічних і технологічних параметрів процесу виробництва, якісної підготовки, дотримання чіткого виконання інструкцій;

- у 2008 році на обласному ярмарку педагогічної та учнівської творчості ПТНЗ разом з іншими наробками нашим центром був представлений інноваційний проект «Впровадження сучасних виробничих технологій з професії «Оператор поштового зв'язку» в

навчально-виробничий процес. Сьогодні група фахівців розробляє програмне забезпечення з професії «Оператор поштового зв'язку»;

- створено структуру нового посібника з предмета «Обладнання відділення поштового зв'язку» за державними стандартами. Розроблені окремі підрозділи посібника, перелік самостійних робіт, завдання для самоконтролю учнів.

Розробка програмного забезпечення професій наблизить до створення системи дистанційного навчання в центрі. У Дніпропетровській області відпрацьовуються нові програми «Софт-лайн», «Он-лайн».

Виконання програми «Оновлення якісної професійної підготовки кваліфікованих робітників відділення зв'язку» надасть змогу вдосконалити та збільшити обсяг ступеневого навчання, яке проводить центр з ініціативи Укрпошти. Сьогодні кожен педагогічний колектив працює на кінцевий результат, але для нас, професійно-технічних навчальних закладів, цим показником є закріплення випускників на робочих місцях. Дніпропетровська дирекція Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» за формою власності є державним підприємством, заробітна плата залишається дуже низькою порівняно з середньою по м. Дніпропетровську; підприємство не має гуртожитку, що теж пояснює низький рівень закріплення учнів.

З метою підвищення конкурентоспроможності випускника на ринку праці за фахом «Оператор поштового зв'язку» в 2007 році було інтегровано дві професії: «Оператор поштового зв'язку», «Оператор комп'ютерного набору», що дало можливість збільшити прийом учнів для Укрпошти в 2008 році вдвічі.

Проблеми, які не залежать від навчальних закладів, але пов'язані з підготовкою робітничих кадрів, мають вирішуватися на державному рівні, а творчий потенціал професійної майстерності педагогічних колективів професійно-технічних навчальних закладів невичерпний.

Як сказав учень Сократа про свого вчителя: «Похваляючи мене, він зробив мене достойним похвал».

Дозвольте висловити слова подяки всім тим, хто працює творчо, неперервно підвищує методичну, педагогічну майстерність, вивчає і передає кращий досвід.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР № 2

49057, вул. Героїв Сталінграда, 163

тел. 33-51-99

E-mail: dnvc@a-teleport.com

Стан впровадження інновацій у навчальний процес педагогічними працівниками

«Чим більше ми вчимося, тим більше переконуємося, що всі знання – недавнього походження і що ще більше знань виникне у найближчому майбутньому.»
(Ж.Б.Сей)

Світові тенденції глобалізації економіки, постійні зміни, революція в інформаційних і комунікаційних технологіях і викликаний ними швидкий темп соціальних змін зумовляють необхідність нового розвитку системи підготовки кваліфікованих робітників.

Система навчання має бути гнучкою, інноваційною, продуктивною, здатною формувати потрібні вміння та відповідати потребам ринку праці. У зв'язку з цим виникає нове обґрунтування кваліфікації викладача професійного навчання з урахуванням його підготовки та постійного вдосконалення професійно-технічного рівня на робочому місці.

Поширення інноваційної діяльності в професійно-технічній освіті, впровадження нових педагогічних та інформаційних технологій у професійно-технічному навчанні принципово змінили роль педагога у цьому процесі. Зі змінами в суспільстві змінилися вимоги до майстра виробничого навчання, якщо ще 15-20 років тому посаду майстра займав висококваліфікований наставник-виробничник, як правило, з середньою спеціальною освітою, без педагогічної освіти, то сьогодні, з урахуванням розвитку технологічних процесів, майстер виробничого навчання повинен мати педагогічну освіту, знання галузі виробництва, поєднувати функції майстра виробничого навчання та викладача спеціальних дисциплін. Наші педагоги органічно поєднують професійно-теоретичне та професійно-практичне навчання, а побудова навчального процесу Центру спрямована на широкий розвиток здібностей і талантів у сучасної учнівської молоді.

Колектив Дніпропетровського навчально-виробничого центру № 2 ставить для себе першочерговим завданням підготувати високопрофесійного, висококваліфікованого, стабільно затребуваного на ринку праці робітника. На виконання цього завдання Центр активізує свою діяльність за такими напрямками:

1. Сертифікація педагогів – викладачі та майстри виробничого навчання опановують інноваційні технології у тренінгових центрах сучасних матеріалів і технологій та використовують їх у педагогічній діяльності (станом на 1 січня 2009 року сертифікати торгівельних марок «Ceresit» та «Knauf» мають 3 майстри виробничого навчання та 3 викладачі).

2. Стажування – завдяки налагодженим зв'язкам з будівельними підприємствами міста педагоги постійно проходять стажування з метою вивчення сучасних технологій виробництва.
3. Конкурси фахової майстерності – проводяться щорічно серед учнів випускних груп.
4. Робота творчих груп з професій.
5. Організація творчої та самоосвітньої діяльності педагогів – щорічна участь у конкурсі методичних напрацювань.
6. Застосування сучасних виробничих технологій – постійно відвідуються виставки в експоцентрі «Метеор», участь у майстер-класах, робота в Internet просторі і таке інше.

Наприкінці 2004 року, коли новітні технології все глибше стали входити у практику, керівництво навчально-виробничого центру № 2 поставило перед собою завдання - сприяти створенню центра *сучасних оздоблювально-будівельних технологій*, становленню вчителя-майстра, здатного впроваджувати інноваційні технології, самостійно творити, створювати нове або оновлювати зміст своєї діяльності.

На початку 2005 року – розпочалася робота щодо реконструкції та переобладнання морально застарілих майстерень та кабінетів.

Власними коштами та силами облаштували сучасну лабораторію будівельних матеріалів, у якій зараз налічується понад 100 зразків наочних опоряджувальних будівельних матеріалів різних торговельних марок: сухі суміші, фарби, шпаклівки, пігменти, клеї, ґрунтовки, кольори, майже всі види шпалер і таке інше. Уроки спецтехнології та матеріалознавства для професій «опоряджувальник будівельний» та «штукатур», «лицювальник-плиточник», «маляр» проводяться з використанням комп'ютерно - проєкційної техніки. В сучасній малярній майстерні учні та слухачі курсової підготовки відпрацьовують вправи зі шпаклювання, наклеювання різних видів шпалер, підбору малюнка, фарбування шпалер ручним та механізованим способом за допомогою різноманітного сучасного ручного електроінструменту (малими будівельними механізмами: фарбо- та розчинозмішувачами, електрошліфувальною машиною «Жираф», термоповітродувками), різноманітними, щітками, валиками, прилаштуваннями для виконання сучасних фактурних та декоративних пофарбувань. Дві штукатурні майстерні, в яких проводиться відпрацювання прийомів накидання та розрівнювання розчину, влаштування зовнішніх та внутрішніх кутів та виконання, за допомогою сучасного інструменту та технологій, декоративних штукатурок готовими будівельними сумішами. Ці майстерні оснащені штукатурною машиною PFT G5 фірми KNAUF (у серпні 2006 року два майстри виробничого навчання Гуріна Т.К., Степанюк Л.В. підвищили кваліфікацію на спеціалізованих курсах фірми «КНАУФ - МАРКЕТИНГ» з теоретичної і практичної підготовки з експлуатації цієї машини останнього покоління, і отримали необхідні

теоретичні знання (висока продуктивність машин, прекрасна маневреність та ергономічність, високий рівень безпеки). Ознайомилися з можливими несправностями та способами їх усунення. На практиці отримали навички налаштування штукатурної машини (транспортування до місця виконання робіт, підключення до електромережі та водопостачання, загрузка сухої суміші з мішків у змішувальну камеру), запуск. Встановлення штукатурних маяків, нанесення розчину на поверхню за допомогою розчинових шлангів та форсунок, розрівнювання розчину за допомогою правила по маяках), електрошліфувальними машинами, апаратом струйного очищення поверхонь, мозаїчно-шліфувальною машиною СО-199 та допоміжними електроінструментами (бороздоробом, акумуляторними та електрошуруповертками, електродрелями ударної дії, перфораторами). На завершальному етапі оздоблювальні роботи в лицювальній майстерні. Здобуття навичок та відпрацювання вправ учнями та слухачами - лицювальниками виконується сучасними матеріалами торговельних марок БудМайстер, Mira, Polimid, Ceresit та інструментами, як ручними, так і механізованими (станком по кахелю\каменю М203 для різання плитки, плиткорізами ручними). В планах створення майстерні із збирання риштувань, яких центр має 300 квадратних метрів трубчастих стаціонарних та трубчастих пересувних з висотою робочої зони 11 метрів. Зараз вправи із збирання та розбирання риштувань відпрацьовують у штукатурній майстерні. Для відпрацювання вправ з вимірювальним обладнанням в наявності лазерне обладнання – нівелір з приймачем, дальномір, вимірювальна лінійка.

Завдяки тому, що навчально-матеріальна база Центра постійно поповнюється сучасними матеріалами, інструментами, підручниками, довідковою літературою, нормативними документами, різноманітними інформаційними матеріалами з виставок «Фасад», у корпусі 1 (вул. Героїв Сталінград, 229) у 2008 році підключено три окремі інтернет - точки, а педагогічні працівники вивчають (відвідують майстер-класи у виставкових салонах) та впроваджують у навчальний процес нові інноваційні виробничі технології – все це разом є результативність впровадження інновацій, яка дає змогу навчати учнів, слухачів на сучасному рівні, здатних творити, мислити і діяти, як того вимагає час.

Нашим педагогам притаманний творчий пошук, дух новаторства, орієнтація на перспективу. Кожен з них має свій творчий почерк, свої педагогічні напрацювання, які допомагають досягти максимальної віддачі в роботі. Багато особистої майстерності і наполегливості у підготовці кваліфікованих спеціалістів виявляють такі майстри педагогічної справи, як Т.К.Гуріна, Т.І.Дрімко, А.В.Степанюк, О.Г.Жежеруха.

Починаючи з 2003 року, ми постійні учасники всеукраїнських виставок «Сучасна освіта в Україні», про що свідчать Дипломи учасників виставки, які організовуються Міністерством освіти і науки

України та Академією педагогічних наук України в м.Києві. Колектив презентує інноваційні технології навчання, свої напрацювання, обмінюється досвідом роботи з іншими навчальними закладами в рамках міжнародних виставок. У 2006 році роботу колективу Центра відзначено дипломом «Лідер сучасної освіти - 2006». На ювілейній десятій виставці «Сучасна освіта в Україні-2007» ДНВЦ № 2 посів перше місце в Україні за модернізацію професійно-технічної освіти та був нагороджений Золотою медаллю.

На шляху до євроінтеграції

Проект, учасником якого є Дніпропетровський навчально-виробничий центр № 2, започатковано Міністерством праці та соціальної політики України, а саме, Державним центром зайнятості та канадськими партнерами: Асоціацією місцевих коледжів Канади (АМКК) і Саскачеванським інститутом прикладних наук та технологій (СІПНТ). Партнерами проекту в Україні є також Міністерство освіти і науки та Міністерство економіки. Проект реалізується за фінансової підтримки Канадського агентства з міжнародного розвитку.

Мета проекту:

- Підвищення ефективності системи професійного навчання безробітних в Україні
- Забезпечення успішної інтеграції України до глобальної ринкової економіки.

Проект пропонує канадський досвід із збалансування пропозицій навчальних послуг з попитом, налагодженням ділового партнерства навчального закладу з роботодавцями, що сприяє впровадженню ефективних та потрібних програм професійного навчання.

У Дніпропетровській області проект стартував 24 листопада 2005 року, саме в цей день відбулося підписання регіонального Меморандуму про взаєморозуміння між Проектом (керівник в Україні Ілько Ігор) та Дніпропетровською обласною державною адміністрацією (заступник голови ОДА Сергєєв В.В.)

За конкурсом і визначеними критеріями наш центр було відібрано для здійснення перепідготовки безробітних за професією «Опоряджувальник будівельний».

Що зроблено?

Згідно із запланованими заходами робота в Центрі з даної професії розпочалася з квітня 2006 року.

Працівники центру в складі директора Кривоzubа В.М., заступників директора Іволжатової Н.С., Шевченко Н.В., Ткаченко Л.М., старшого майстра Прокопенко Л.П. викладачів Балуди О.В., Дрімко Т.І. та викладачів – майстрів виробничого навчання Гуріної Т.К. та Степанюк Л.В. брали участь у роботі семінарів з різної тематики (ознайомлення з канадськими моделями професійного навчання; методи та підходи проведення аналізу ринку праці для конкретної

професії; консультації з розробки навчальних планів; методики навчання дорослого населення; створення консультативних рад та дорадчих комітетів, складання бізнес-плану), які проводили канадські колеги.

У травні 2006 року до Центру приїздив канадський експерт Моріс Фортъє, фахівець будівельної галузі. Разом з викладачами центру, експертом та роботодавцями переглянуто навчальну програму з професії «опоряджувальник будівельний». В результаті роботи складені крокові програми з усіх навчальних предметів.

Для забезпечення якісної професійно - практичної підготовки кваліфікованих та компетентних опоряджувальників будівельних придбано сучасне обладнання на суму 250 тис. грн..

У жовтні 2006 року відбулася дуже цікава поїздка до Канади (м.Саскатун, провінція Саскачеван), в ході якої українська делегація ознайомилася з діяльністю Саскачеванського інституту прикладних наук і технологій, з інноваційними методами управління професійним навчанням та перепідготовкою кадрів. У складі делегації ДНВЦ № 2 представляла заступник директора з навчально-виробничої роботи Іволжатова Н.С.

У січні 2007 року заступник директора з навчально-методичної роботи Шевченко Н.В. побувала в навчальній поїздки до Словаччини м.Кошице з метою вивчення системи професійно-технічної освіти Словаччини (делегація відвідала ряд професійних навчальних закладів у м.Кошице).

Зараз у Центрі успішно працюють консультативна рада та дорадчий комітет, до складу якого увійшли 7 керівників будівельних підприємств.

Успішно ведеться підготовка слухачів з числа безробітних громадян за фахом «опоряджувальник будівельний». На 1 січня 2009 року підготовлено 57 кваліфікованих робітників за фахом «опоряджувальник будівельний» з числа безробітних громадян, які навчалися в Центрі за направленням обласної служби зайнятості.

Позитивні результати

1. *Проведені семінари дали можливість колективу ДНВЦ № 2 ознайомитися з канадською системою надання професійної освіти, де роботодавець бере активну участь у складанні навчальних планів. Участь роботодавців суттєво підвищує рівень професійної підготовки. Крокова розробка програми дає змогу врахувати всі вимоги кваліфікаційної характеристики та потреб ринку праці. А отриманий досвід з розробки програм нами вже запроваджено при складанні програми з професії «монтажник експозиції та художньо-оформлювальних робіт».*

2. *Знання та навички, отримані в результаті підвищення кваліфікації на фірмі «КНАУФ», використовуються майстрами виробничого навчання при проведенні практичних занять із*

штукатурних робіт (нанесення розчину) механізованим способом та навчання слухачів самотійно експлуатувати машину PFT.

3. Отриманий досвід в результаті навчальних поїздок до Канади та Словаччини, а саме, система опитування випускників та роботодавців щодо задоволення професійною підготовкою, запроваджено з 2007 року в ДНВЦ № 2.

4. Методичні рекомендації та практичні вправи стосовно навчання дорослого населення запроваджуються при підготовці як дорослого населення так і випускників шкіл.

5. У ДНВЦ № 2 працюють дорадчий комітет та консультативна рада, що сприяє підвищенню рівня професійної майстерності слухачів.

Очікувані результати:

- Поліпшення економічних та політичних умов, економічної продуктивності громадян України, що дозволить їм брати участь та вносити свою частку до сталого розвитку України.
- Регіональні органи влади компетентно, прозоро та підзвітно забезпечуватимуть рівномірний розподіл послуг з професійного навчання та розвитку людських ресурсів відповідно до попиту на місцевих ринках праці як в пілотних регіонах, так і в регіонах поширення результатів проекту.
- Національні, регіональні та місцеві органи управління ефективно забезпечуватимуть програми, що враховують гендерні аспекти.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

49108, вул. Верещагіна, 103

тел. (056) 724-15-01 факс (056) 724-15-01

E-mail:dcpo@dp.ukrtel.net

<http://www.dcpo.dp.ua>

Директор Логвиненко Віктор Дмитрович

Шляхами естафети інноваційних проектів

В умовах економічних процесів і демократизації суспільства підготовка висококваліфікованих робітничих кадрів набуває особливого значення. Підтвердженням цього є практика багатьох країн світу, які першочергове значення надають саме вирішенню проблем професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів. Завданням професійно-технічної освіти нашої

держави є впровадження інноваційних технологій навчання, якісної професійної підготовки кваліфікованих робітників для різних галузей економіки з урахуванням потреб ринку. А реалізація цього завдання сприятиме підвищенню престижу робітничих професій.

У 2007 році стартувала Всеукраїнська естафета інноваційних проектів у системі ПТО, метою проведення якої стало посилення уваги педагогічних колективів до впровадження інноваційних технологій у навчально-виробничий процес, створення позитивного іміджу навчальних закладів, залучення педагогічних працівників та обдарованої учнівської молоді до участі у дослідно-експериментальній роботі та технічній творчості. Для учасників проектної естафети була надана необхідна інформація про навчальні заклади та створено умови для спілкування, обміну досвідом, для активного обговорення питань розвитку педагогічної майстерності викладачів і майстрів виробничого навчання, зміцнення зв'язків з виробництвом, модернізації професійно-технічної освіти.

Так, Дніпропетровський центр професійної освіти поставив собі за мету впровадити такі інноваційні проекти, як: «Впровадження сучасних виробничих технологій у навчально-виробничий процес через навчально-виробничу фірму «Центр моди» та «Комп'ютеризація навчально-виховного процесу», до складу яких входить створення власних електронних підручників та посібників, впровадження модульного навчання фахівців сфери обслуговування, суттю якого є послідовне засвоєння модульних одиниць, елементів, забезпечення індивідуального темпу навчання.

Впроваджуючи перший проект, ми вивчали досвід **Сімферопольського вищого професійного училища сервісу та дизайну** під час стажування та відряджень. Наші колеги організували на базі свого навчального закладу навчально-практичний **Центр «Март»**. Ініціативною групою викладачів було розроблено Положення про створення навчально-практичного центра, в якому відображені основні напрями, функції і структура. Напрями діяльності центра «Март» визначені такими програмами:

- «Вишивка»;
- «Трикотаж»;
- «Нові матеріали»;
- «Нові технології у виготовленні швейних виробів»;
- «Нове швейне обладнання»;
- «Дизайн зачісок, візажа, нігтів»;
- «Дизайн – костюм».

У своїй роботі викладачі, майстри виробничого навчання та учні використовують сучасне технологічне обладнання для підготовки вишивальниць, в'язальниць, кравців, закрійників, а саме машини «Brother», «Silver Reed», комп'ютерну програму «САПР». При навчанні учнів професії «Перукар» використовуються комп'ютерні програми «Салон краси», «Куафер».

Необхідно зазначити, що одними із суб'єктів інноваційної діяльності Центра «Март» є соціальні партнери. Так, на базі ВПУ постійно проводяться майстер-класи фірм, що реалізують продукцію для перукарів, укладаються договори з ресторанами, кафе, готелями, АЗС на виготовлення білизни, уніформи та інших необхідних аксесуарів, а також на проходження учнями ВПУ виробничого навчання, практики та їх працевлаштування. Також постійно ведеться співробітництво з Центром зайнятості (тільки манікюрниць центр «Март» за 2007-2008 навчальний рік підготував близько 200 чоловік).

Завдяки такому плідному співробітництву Центр «Март» при Сімферопольському ВПУ сервісу та дизайну в регіоні дуже відомий і користується попитом, а шляхом виробничої діяльності ним за 6 років було зароблено 3 млн. 267 тис. гривень, а на придбання обладнання і комп'ютерної техніки за 4 роки навчальний заклад витратив понад 1 млн. гривень.

Що ж стосується нашого Центру моди. Майстри виробничого навчання та викладачі спецдисциплін розробили структуру Центру моди, об'єднавши в ньому майстерні з пошиття одягу, пошиття взуття, перукарню-салон; завдяки соціальному партнерству з підприємством «Укртехінвест» ми придбали кілька одиниць нової сучасної техніки для пошиття одягу до вже існуючих ліцензованих навчальних програм з професій: «крavecь», «закрійник», «взуттьовик», «перукар», намагаємося створювати власні електронні посібники; збільшили кількість комп'ютерної та оргтехніки, зінтегрували професії кравців та взуттьовиків, а також придбали комп'ютерну програму «САПР» та удосконалили співпрацю з підприємством «Укртехінвест». Учні нашого Центру моди виконують замовлення на пошиття одягу від цього підприємства, мають змогу проходити виробниче навчання і практику, а також працевлаштовуватись.

Колекції одягу, які були створені творчим колективом педпрацівників та учнів, а саме: «Пори року», «Кольорова геометрія», «Українські візерунки», «Класика на шаховій дошці» були одними з кращих на різних конкурсах, а також на фестивалях «Золота голка» та «Формула успіху моди» (м. Сімферополь).

Учні-перукарі, що навчаються в перукарні-салоні, є постійними учасниками конкурсів перукарського мистецтва «Дзеркало моди», «Фігаро», «Молодий дизайнер», а у жовтні 2008 року учениця II курсу Воробйова Тамара посіла I місце (номінація – чоловіча стрижка) у конкурсі перукарського мистецтва, що проходив у м. Києві.

Але є в нас і труднощі в удосконаленні роботи Центру моди:

- наш регіон на відміну від АР Крим не є туристичною Меккою;
- не зважаючи на те, що сторінки газет майорять рекламними оголошеннями про необхідність кравців, закрійників, взуттьовиків,

нам важко виконувати державне замовлення з цих професій (навчання цих професій «не модне» серед потенційних абітурієнтів);

- якщо не набираємо кравців, закрійників, втрачаємо педпрацівників цього профілю і, як правило, висококваліфікованих;
- спроби налагодження партнерських стосунків з приватними підприємствами-замовниками кадрів (бо державних зараз практично не існує) не завжди закінчуються позитивно.

Далі про інноваційний проект **«Електронний практичний посібник»**, досвід із впровадження якого ми заочно (за допомогою мережі «Internet» та збірників інноваційних проектів ПТО) вивчали в **ДЦ ППРКТС**. Дякуючи методцентру та програмі «Intel. Навчання для майбутнього», педпрацівники наших навчальних закладів непогано оволоділи навичками роботи з програмою Microsoft Office PowerPoint і тепер до своїх уроків як теоретичного, так і виробничого навчання можуть підготувати слайдові презентації (уроки-проекти), виводячи на екран послідовність технології виконання певних вузлів (кравці, закрійники) або певної страви (кухарі, кондитери), або певної стрижки, зачіски (перукарі). Таких електронних посібників в ДЦПО вже немало:

- «Приготування лускатої риби», «Приготування супів» - Куранова І.К.;
- «Заклади ресторанного господарства» - Барсукова Л.О.;
- «Королева гардеробу» - майстри в/н Угольникова Л.Г., Єрьоменок О.В.;
- «Історія грошей» - майстер в/н Сілевко Т.А.;
- «Дезінфікуючі та кровоспинні засоби для перукарень» - Стесенко О.В.;
- «Обробка комірив, манжетів» - Волкова С.М.;
- Уроки-проекти з алгебри, інформатики, інформаційних технологій, зарубіжної літератури.

Все це поки що електронні посібники, тому що електронними підручниками ці розробки назвати важко, оскільки **електронний підручник** – це сукупність програмно-апаратних засобів і навчально-методичних видань, об'єднаних спільним задумом і тематикою, який має на меті інтенсифікацію навчального процесу на основі застосування персонального комп'ютера у навчальній роботі. Електронний підручник повинен містити графічну, мовну, текстову, музичну, відео, фото - інформацію. Для його створення не завжди вистачає досвіду педагога ПТО. Електронні розробки таких ресурсів потребують консолідації зусиль програмістів, методистів, викладачів дисциплін, комп'ютерних графіків та потребують науково-методичного супроводу. Бажання педагогічних працівників ПТНЗ щодо створення новітніх продуктів не можуть реалізуватися через відсутність достатніх навичок розробки програмних продуктів у складних оболонках. Часто від працівників

ПТНЗ, де інноваційні пошуки є традицією, можна почути, що вони не мають інструментарію - нескладної розробленої оболонки, яку можна наповнювати самостійно. Ринок комп'ютерної продукції має програмні оболонки для розробки підручників, придбання яких надає розробникам можливість наповнювати їх потрібними матеріалами. Такі програми-оболонки використовуються з метою створення електронних посібників, **але вартість (!!!) стримує їх придбання викладачами.**

Враховуючи це, ми на сьогоднішній день вже маємо матеріали для створення нескладних електронних підручників з професії «Кухар» за темою «Приготування перших страв» (Перцова Л.Г.), а також з української літератури (який буде містити в собі не тільки word-файли, а й аудіо - книжки (у виконанні відомих українських акторів) та відео-файли (художні фільми, зняті за мотивами програмних творів) (Стесенко О.В.).

Велику кількість електронних підручників наші майстри та викладачі для підвищення якості викладання предметів купують самостійно, деякі підручники ми придбали у Донецькому інституті післядипломної освіти педпрацівників, з яким незабаром плануємо підписати договір про співробітництво.

Крім того, директор нашого навчального закладу під час відряджень до інших регіонів України вивчав досвід споріднених навчальних закладів професійно – технічної освіти, а саме Білоцерківського коледжу сервісу та дизайну, Харківського центру професійної освіти №4, Івано – Франківського ВПУ готельного сервісу і туризму, Львівського ВПУ ресторанного сервісу та туризму, а також Львівського професійного ліцею побутового обслуговування. Враховуючи надбання названих навчальних закладів, та регіональні особливості підготовки фахівців легкої, харчової промисловості та сфери обслуговування, в Дніпропетровському центрі професійної освіти здійснюється робота щодо впровадження в навчально - виробничий процес так званих **замкнених циклів** з професійної підготовки (навчальний кабінет – лабораторія – майстерня). Так, цей проект ми вже реалізували в підготовці перукарів. Учні – перукарі отримують теоретичні знання в добре обладнаному кабінеті перукарської справи, виконують лабораторно – практичні роботи в сучасній лабораторії, а виробниче навчання (за необхідності і виробничу практику) можуть проходити в навчальних перукарнях, створених також в стінах ДЦПО. З професій харчової промисловості (кухар, кондитер, офіціант, бармен) розпочато впровадження замкненого циклу, а саме: облаштування кабінетів спецпредметів, обладнання лабораторій сучасною технікою, яка використовується у ресторанах та кафе міста, а також відкриття навчального ресторану, що вимагає великих капіталовкладень. Реалізація даних проектів дасть можливість збільшення фінансових надходжень за виробничу діяльність до фонду ДЦПО, а також вирішить гостру проблему на

сьогоднішній день проходження учнями виробничого навчання та практики.

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ № 55
49098, м. Дніпропетровськ, вул. Білостоцького, 2,
тел.23-00-27, факс 8-0562-34-18-55,
E-mail: vpu55@a-teleport.com
<http://www.vpu55.dp.ua>

Директор Гурська Олена Володимирівна

Формування майбутніх робітників вимагає цілісного підходу до організації навчально-виховного процесу, забезпечення гармонійного поєднання різноманітних напрямків, засобів, форм навчання та виховання на основі взаємозв'язків загальнолюдських цінностей та індивідуальної неповторності, значного підвищення якості професійного навчання.

Провідною педагогічною проблемою будь-якого педагогічного колективу є і завжди буде виховання зрілої, самодостатньої, активної особистості, яка володіє чіткою громадянською позицією, високими моральними якостями, силою волі, суспільною цілеспрямованістю та відповідальністю. Тому педагогічний колектив ВПУ 55 працює над науково-методичною проблемою : "Впровадження сучасних педагогічних технологій у навчально-виховний процес для формування інноваційної особистості". З метою реалізації цієї проблеми колектив училища ставить перед собою і намагається стовідсотково реалізувати відповідні завдання.

Нині професійна освіта збільшує шанси випускників підвищити свою фахову мобільність, адаптуватися не лише до вимог сучасного ринку праці, а й до можливих його змін упродовж подальшої трудової діяльності. За новими програмами учні опановують знання найсучасніших технологій, основ економіки і фахового менеджменту. Серед нових пріоритетів – оволодіння інформаційними технологіями, комп'ютером, іноземною мовою. Професійно-освітні програми розраховані на підготовку спеціалістів за рівнями компетенцій. ВПУ 55 - найсучасніший заклад професійно-технічної освіти. В основу концепції становлення училища покладено ступеневість освітньої та професійної підготовки, ґрунтовність знань, оновлення змісту освіти, від якого залежить формування професійної майстерності, створення умов для засвоєння духовних і моральних цінностей. Наш колектив прагне створити атмосферу пошуку, трансформацію нових технологій у процес навчання і виховання, впровадження рейтингової системи оцінювання знань учнів та педагогічної діяльності працівників, розробки сучасного методичного забезпечення, посилення зв'язків зі

школами, коледжами, іншими ПТНЗ, ВНЗ, з органами освіти, базовими підприємствами.

Протягом 2008 року викладачі та майстри ВПУ-55 відповідно до плану методичної роботи мали змогу пройти стажування, обмінятися досвідом з колегами, дослідити аспекти передового досвіду ПТНЗ Дніпропетровської області та України. Звісно, не можна бездумно втілювати нові методи роботи, яким б передовими вони не були. Тому кожна нова ідея, кожен інноваційний досвід перед введенням у практику педагогічного колективу ВПУ-55 проходить підготовчий етап впровадження. Цей етап носить аналітичний характер та проводиться методичною радою училища за напрямками:

- вивчення потреб за професіями: вивчення ринкових вимог, відповідність навчально-матеріальної бази ВПУ-55 новим технологіям;
- вивчення вимог роботодавців до підготовки фахівців: анкетування, співпраця зі спеціалістами підприємств, розробка детальних програм виробничого навчання та практики;
- аналіз кваліфікації викладачів та майстрів ВПУ-55: складається перелік заходів щодо поліпшення їх педагогічної та професійної майстерності (стажування, курси).

Завершує підготовчий етап складання плану, за яким працюють творчі групи.

Закрите акціонерне товариство КСК «Чексіл» у Чернігові відвідала викладач матеріалознавства Башаріна Олена Володимирівна. Новітні технології камвольно-суконної галузі, зафіксовані на відео, використовують викладачі не тільки як навчальний матеріал, але й як основу електронного посібника з матеріалознавства, що готується до виходу.

Досвід кафедри конструювання та моделювання у Донецькому державному технікумі технології та дизайну вивчала викладач Кулікова Тетяна Володимирівна. Разом з майстром виробничого навчання Усовою Тамарою Вікторівною ознайомилася з роботою педагогічного колективу Сімферопольського вищого професійного училища сервісу та дизайну. Результатом творчого переосмислення та впровадження досвіду колег у навчально-виховний процес є:

- удосконалення якості викладання уроків теоретичної та професійно-практичної підготовки;
- розробка методичних посібників «Український орнамент у сучасному одязі. Моделювання та художнє оформлення одягу», «Вечірні, випускні та весільні сукні»;
- вивчення та освоєння нових технологій учнями з метою формування інтересу до обраної професії, самореалізації та конкурентноспроможності на ринку праці;
- формування колекцій «Корсетних виробів» та «Спогади про Ворту», що отримали диплом глядацьких симпатій та диплом учасника конкурсу.

Готується до презентації нова колекція одягу – натхненна праця, втілення на практиці засад педагогіки співпраці - робота творчої групи викладачів та майстрів і учнів училища. Також у перспективних планах групи стажування на базі кафедри «Технологій та конструювання швейних виробів» Київського національного університету технологій та дизайну та Київського коледжу легкої промисловості; створення електронного підручника з конструювання швейних виробів; систематичне оновлення змісту освіти за допомогою удосконалення навчально-матеріальної бази за фахом.

В рамках Всеукраїнського маршруту вивчення інноваційних технологій у системі ПТО наші представники ознайомилися з роботою педагогічного колективу ДЦПТОПІТ.

У ВПУ 55 була створена творча група, яка безпосередньо працює над впровадженням інноваційних методик у навчально-виховний процес, зокрема, за професіями «Оператор комп'ютерного набору, секретар керівника», «Адміністратор, касир». Координатор впровадження передового досвіду – викладач технології обробки комп'ютерної інформації Русских Інна Володимирівна.

Основні напрямки впровадження:

- навчальний процес;
- навчально-виробничий процес;
- виховний процес;
- популяризація робітничих професій.

Результати та перспективи:

- розроблено методичний посібник «Технології комп'ютерної обробки інформації»
- виконано творчі роботи учнями «Методика проведення співбесід при прийомі на роботу», «Використання форм при роботі з базами даних Access», «Створення власної Web-сторінки»;
- видання власної періодики (газета, методичний бюлетень тощо);
- забезпечення результативності нових освітніх технологій;
- формування інноваційної особистості.
- Основний шлях ефективного впровадження інноваційних технологій, суттєвого поліпшення рівня професійної майстерності педагогів, їхньої компетентності та ерудиції – це побудована на науковій основі система методичної та експериментальної роботи. Головне в методичній роботі - надати реальну, дієву допомогу всім членам педагогічного колективу. Організаційним центром методичної роботи є методичний кабінет навчального закладу, колегіальний орган. Структура електронного методичного кабінету, запропонована ДЦПТОПІТ, висвітлює методичну роботу даного педколективу.

Методична рада ВПУ-55 вважає, що основною метою діяльності методичного кабінету є створення інформаційно-методичної бази для педагогічних працівників, удосконалення їхньої професійної кваліфікації та самоосвіти.

З ростом інформатизації суспільства найбільш дієвим і мобільним стає електронний варіант методичного кабінету. Творча група, яка представляє методичну раду ВПУ-55, працює над розробкою власної електронної моделі методичного кабінету, яка буде відповідати сучасним вимогам, буде динамічною і легкою у використанні. (схема 1). Це дозволить педагогічним працівникам більш мобільно вирішувати типові та інноваційні завдання методичної діяльності.

Педагогічний колектив ВПУ-55 впевнений, що розвиток та виховання інноваційної особистості – це інвестування майбутнього нашої держави. Адже професійно освічена, гармонійно розвинута творча особистість – рішуча, впевнена в своєму майбутньому людина, яка вільно адаптується в умовах сучасного ринку праці. І, найголовніше, її життєві орієнтири за будь-яких обставин будуть вищими, світлішими, кращими.

ЗЕЛЕНОДОЛЬСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ

53850, м. Зеленодольськ, вул. К.Маркса, буд.5

тел. 8 (05655) 6-28-40; 62-2-39

E-mail: zpl6zel@mail.ru

<http://yourwork.kreomak.com/zpl/index.htm>

Директор Качан Микола Іванович

Педагогічний досвід — сукупність знань, умінь і навичок, здобутих учителем у процесі навчально-виховної роботи.

Він є важливим елементом загальної культури педагога, в якій відображаються знання, вміння, навички та індивідуальні риси його особистості, постійно розвиваючись, збагачуючись протягом усієї педагогічної діяльності. Оновлення педагогічного досвіду зумовлено постійними змінами у практичній педагогічній діяльності та освітніх надбаннях педагога.

Педагогічний досвід учителя є підґрунтям, на якому зростає його педагогічна майстерність. У процесі педагогічної діяльності досвід осмислюється, оновлюється, спираючись на психолого-педагогічну науку. Активізує і вивчення іншого досвіду, порівняння його з власним.

Передовий педагогічний досвід — творче, активне засвоєння і реалізація вчителем у практичній діяльності засобів і принципів педагогіки з урахуванням конкретних умов, особливостей особистості, учнівського колективу і вчителя.

Для передового педагогічного досвіду характерною є новизна, яка виокремлює його з маси позитивної діяльності педагогів. Досвід можна вважати передовим тільки за умови, що він забезпечує високі результати навчально-виховної діяльності вчителя, які мають бути не випадковими, а є наслідком застосування продуманої системи навчання й виховання.

Важливим його показником є стабільність. Це означає, що результативність навчання і виховання мають бути перевірені часом. Перспективність передового педагогічного досвіду передбачає, що він «працює» й у практичній діяльності інших педагогів, його можна поширювати, втілювати в життя.

Працюючи над вдосконаленням навчально-виробничої бази Зеленодольського професійного ліцею, а зокрема профільних професій будівельного циклу, ми вивчаємо досвід інших навчальних закладів, які готують кваліфікованих робітників будівельних професій. Одним із таких навчальних закладів є ВПУ-2 м. Херсона.

Підготовка кваліфікованих робітників та молодших спеціалістів проводиться для акціонерно-проектної фірми «Херсонбуд», будівельно-монтажних управлінь 1, 2, 3, закритого акціонерного товариства «Тавріяінвест», акціонерного товариства «Будмеханізація» та інших. Стосунки між навчальним закладом і державними та комерційними організаціями регулюються на основі угод. В училищі здійснюється три ступенева система освіти:

I ступінь – підготовка кваліфікованих робітників на базі повної загальної середньої освіти за професіями: «Штукатур; лицювальник-плиточник; маляр», «Штукатур; лицювальник-плиточник; муляр», «Штукатур; монтажник гіпсокартонних конструкцій; маляр», «Електрогазозварник; електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Муляр; штукатур; лицювальник-плиточник; маляр», «Художник розмалювання по дереву», «Виробник художніх виробів з дерева» та перепідготовка незайнятого населення з професій «Штукатур; лицювальник-плиточник; маляр».

II ступінь – підготовка кваліфікованих робітників з отриманням повної загальної середньої освіти за професіями: «Штукатур; лицювальник-плиточник; маляр», «Штукатур; лицювальник-плиточник; муляр», «Слюсар з ремонту автомобілів; машиніст бульдозера; машиніст екскаватора одноковшового», «Столяр будівельний; верстатник деревообробних верстатів», «Художник розмалювання по дереву», «Виробник художніх виробів з дерева».

III ступінь – підготовка молодших спеціалістів на базі повної загальної середньої та професійно-технічної освіти за спеціальністю «Будівництво та експлуатація будівель і споруд». На III ступінь приймаються учні, які пройшли конкурсний відбір, мають належні

показники з навчальних дисциплін та достатній і високий рівень з професійно-практичної підготовки.

Прийом учнів на навчання та їх працевлаштування після закінчення училища здійснюється на підставі заявок та угод з будівельними організаціями. Після завершення навчання навчальний заклад працевлаштовує випускників на 85-90 відсотків; до вищих навчальних закладів з метою отримання вищої освіти вступають від 10 до 30 відсотків учнів. За роки існування педагогічним колективом підготовлено більш як 11000 кваліфікованих робітників та 225 молодших спеціалістів. Серед них заслужений будівельник України – Кириченко Микола Іванович, випускник 1979 р.

В училищі є ряд навчальних майстерень, де майбутні робітники набувають практичні вміння і навички.

Навчальні майстерні включають у себе комплекс майстерень з будівельних спеціальностей, за якими проходять навчання учні:

- Майстерня улаштування ГКК.
- П'ять майстерень лицювальників, штукатурів, плиточників, малярів.
- Майстерня з мулярних робіт.
- Майстерня НПБЦ фірми «Geresit».
- Майстерня НПБЦ фірми «Knauf».

Вивчаючи базу училища для професій будівельного циклу, слід відзначаємо намагання училища впроваджувати навички роботи із сучасними матеріалами, які широко застосовуються в будівництві. З цією метою у ВПУ-2 існує два підрозділи – навчально-практичні будівельні центри.

Перший навчально-практичний будівельний центр (НПБЦ) було відкрито 25 червня 2005 року на базі ВПУ -2 м. Херсона за сприяння компанії «Хенкель - Баутехнік (Україна)», торгової марки «CERESIT». Створення навчально-практичного центру розширює можливості училища щодо вивчення і застосування нововведень у будівництві.

Другий навчально-практичний будівельний центр (НПБЦ) було відкрито 8 вересня 2006 року на базі ВПУ - 2 м.Херсона з впровадження новітніх технологій та матеріалів торгової марки «Кнауф».

Центри, як структурні підрозділи училища, надають консультаційну, експериментальну, посередницьку допомогу з питань практичного освоєння новітніх будівельних матеріалів і технологій; здійснюють на договірних засадах навчання учнів училищ області, шкіл та інших навчальних закладів, перепідготовку незайнятого населення, підвищення кваліфікації робітників, стажування майстрів виробничого навчання і викладачів ПТНЗ за програмами, розробленими фахівцями компаній «Хенкель-Баутехнік» та «Кнауф»,

науково-методичним центром професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України.

Регіональний навчально-практичний будівельний центр компанії «Хенкель - Баутехнік (Україна)» веде перепідготовку та підвищує кваліфікацію за новими технологіями та матеріалами з тем:

- Системи утеплення фасадів матеріалами Ceresit.
- Улаштування підлоги матеріалами Ceresit.
- Плиткове облицювання матеріалами Ceresit.
- Декоративне оформлення фасадів матеріалами Ceresit.

Регіональний навчально-практичний будівельний центр торгової марки «Кнауф» веде перепідготовку та підвищує кваліфікацію за професією «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» за темами:

- Монтаж металевих каркасів, перегородок.
- Облицювання стін.

Улаштування підвісної стелі (плоскі поверхні, рельєфні поверхні, поверхні складної конфігурації).

На базі ВПУ-2 відкрито два регіональні навчально-практичні будівельні центри фірми «Хенкель-Баутехнік (Україна)» та спільно з німецькою фірмою «КНАУФ» центр для впровадження нових технологій з монтажу гіпсокартонних систем. Творчий пошук директора та керованого ним колективу довів, що впровадження інноваційних технологій та стратегій навчання дає свої результати: з року в рік підвищуються якісні показники, інтелектуально-особистісний потенціал учнів, активізуються процеси самопізнання та самовдосконалення. Підтвердженням цього є той факт, що три роки поспіль учні ВПУ-2 м. Херсона на всеукраїнських конкурсах професійної майстерності посідають призові місця. Постійна робота з реорганізації училища та зміцнення матеріально-технічної бази дала змогу вищому професійному училищу № 2 стати одним з найкращих училищ області. І все це завдяки талановитому керівництву Супруна Олександра Федоровича. Щорічно на базі училища проводяться конкурси професійної майстерності, в яких учні ВПУ-2 посідають призові місця. В обласних конкурсах художньої самодіяльності та спортивних змаганнях учні теж посідають призові місця. Професійна підготовка учнів відповідає сучасним вимогам, і свідченням цього є постійний попит на вихованців на будовах міста.

Викладачі і майстри РНПБЦ – високоосвічені фахівці, котрі завдяки своєму досвіду, знанням сучасних матеріалів та технологій допомагають опанувати професійні тонкощі практичного застосування матеріалів торгових марок «Ceresit» та «Knauf». Слухачам пропонуються схеми та таблиці з характеристиками матеріалів, особливостями їх застосування. Для педагогічних працівників розробляються орієнтовні плани уроків із зазначених тем.

Теоретичний матеріал закріплюється у виробничих майстернях та на виробничих об'єктах з використанням будівельних матеріалів, необхідних інструментів і пристосувань відповідно до програм та побажань слухачів. Саме така система організації навчання дозволяє повноцінно і якісно відпрацьовувати прийоми роботи із застосуванням матеріалів зазначених торгових марок.

Учні училища виконують ремонтні роботи (штукатурні, облицювально-плиточні, малярні, мулярні, улаштування гіпсокартонних конструкцій), утеплення фасадів з декоративним опорядженням поверхонь.

Майстри виробничого навчання та викладачі спецдисциплін професій будівельного напрямку працюють над підвищенням власного професійного рівня та кваліфікації.

Оскільки наш навчальний заклад працює над впровадженням нових технологій у будівництві, то колективом ЗПЛ було прийнято рішення розширити коло будівельних спеціальностей, а саме, створити базу для підготовки спеціалістів з монтажу гіпсокартонних конструкцій. З цією метою було створено майстерню монтажників ГКК, і досвід ВПУ-2 м. Херсона став у пригоді при оснащенні майстерні будівельними матеріалами та пристроями для виконання монтажних робіт. Учнями ЗПЛ було виготовлено палети для зберігання гіпсокартонних плит, зварники виготовили стелаж для зберігання профілів та іншої монтажної арматури. Матеріальна база майстерні була поповнена інструментом та електропристроями для виконання монтажних робіт. На цей час учні працюють над виготовленням лекал для розкрою гіпсокартону. ЗПЛ має на меті придбати візок для підняття ГКЛ, а також стоїть питання про розширення площі майстерні і створення кабінету будівельних матеріалів. Крім цього, нами заплановано створення душових приміщень для будівельників.

Аналізуючи і порівнюючи матеріальну базу та рівень підготовки учнів у ВПУ-2 м. Херсона та Зеленодольського професійного ліцею, слід відзначити, безумовно, значно вищий рівень забезпечення навчально-виробничого процесу у ВПУ-2. Але є і ряд приємних для нас фактів, які стосуються застосування новітніх матеріалів торгових марок «Ceresit» та «Knauff», роботи з гіпсокартоном. Рівень майстрів і викладачів нашого ліцею не поступається ВПУ-2. Єдиною проблемою для досягнення рівня ВПУ-2 є відсутність спонсорської і шефської допомоги. Але слід взяти до уваги й те, що Зеленодольськ – невеличке містечко на периферії області, а не обласний центр, що значно звужує коло наших можливостей. На жаль, ми не маємо змоги для створення навчально-практичних будівельних центрів, але у нас є інші можливості для проходження практики на виробництві, оскільки ми укладаємо договори і з підприємствами м. Дніпропетровська, Запоріжжя, із заводом «Континент» м. Зеленодольська, і з іншими підприємствами, де потрібні руки будівельника. Це і в нашому місті, і в інших містах області. Працюючи на різних будівельних об'єктах, які

щороку змінюються, учні мають змогу здобути не лише різноманітні професійні навички, але і психологічно адаптуватись до роботи в новому колективі, що є важливим при працевлаштуванні наших випускників. Але вивчення передового педагогічного досвіду ПТНЗ – це потрібна і обов'язкова справа, завдання кожного небайдужого керівника і працівника навчального закладу, яка дає підґрунтя для професійного росту, для розвитку, дає поштовх для удосконалення власних можливостей і конкурентноздатності порівняно з іншими навчальними закладами.

З метою вивчення та обміну передовим педагогічним досвідом ЗПЛ планує відвідати НВЦ-2 м. Дніпропетровська.

СИНЕЛЬНИКІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ

52510, м. Синельникове вул.Леніна, 185

тел.8 (263) 4-40-05

E-mail: SPL-38@yandex.ru

Директор Алексєнко Олександр Григорович

Формування стійкої поведінки в системі особистісно-орієнтованого навчання

Колектив Синельниківського професійного ліцею працездатний, ініціативний. І тому девізом сьогодення педагогічного та учнівського колективів можна вважати вислів Чарльза Діккенса: „Немає у світі такого пагорба, такої вершини, яку наполегливість врешті-врешт не подолає”.

З метою пошуку нових підходів, виховних систем, форм і методів виховання, які б відповідали потребам розвитку особистості, у минулому році працівники ліцею ознайомилися з інноваційним проектом „Впровадження інноваційних педагогічних технологій у систему виховної роботи з учнями” Рокитнянського професійного ліцею м.Рокитне Київської області. На засіданні методичної ради було вирішено, що саме необхідно взяти до уваги в подальшій роботі, розроблено заходи.

Враховуючи систему роботи минулих років, визначились, що основним завданням виховної роботи є формування стійкої поведінки в системі особистісно-орієнтованого навчання, і колектив ліцею спрямує роботу на:

- створення належних умов для формування особистості;
- виявлення нахилів, талантів, здібностей;
- виховання загальнолюдських якостей;
- пошук нових підходів до виховних систем, форм і методів виховання.

Глибоко розуміючи необхідність забезпечення умов для формування свідомого ставлення учнів до навчання, прагнення до підвищення рівня знань, педагогічний колектив залучає учнів до активного громадського життя в урочний та позаурочний час.

Говорячи словами видатного вченого Ролло Мея: „Краса – це форма, що глибше за інших проникає в серце і розум людини”, можна твердо сказати, що в Рокитнянському ліцеї дійсно створені чудові умови для розвитку особистості.

Саме над цим зараз працює наш колектив. За цей рік вдалося довести до належного естетичного вигляду актову залу, покращено умови в спортивній залі – замінено 100м² вікон на пластикові, ведуться ремонтні роботи в роздягальнях спортивного комплексу, планується ремонт приміщень перед спортивним комплексом, що дасть можливість ефективніше використовувати ці приміщення для проведення виховних урочних та позаурочних заходів.

Тільки з початку навчального року на високому емоційному рівні, за активної участі учнів ліцею проведено такі заходи:

- День народження ліцею „Зорепадом летять роки”;
- спортивне свято „В здоровому тілі – здоровий дух”;
- „Козацький гарт”;
- „Вчимося демократії” (день самоврядування);
- „Тільки раз на рік” (новорічне свято);
- відкрита виховна година „Засвіти свічку”;
- відкрита година спілкування „Шануй батька й неньку, то буде й тобі гарненько”.

Після проведення заходів постійно готуються фотостенди і фотовітрини, які висвітлюють творчі та навчальні здобутки учнів та мотивують їх до активного способу життя.

Виховний процес в Рокитнянському ліцеї базується на принципах учнівського самоврядування.

Цій проблемі приділяється увага і в нашому ліцеї. Вже вдруге учні обирають президента та парламент. Створено виконавчий, законодавчий орган, який допомагає формувати учнівське самоврядування. Парламент працює впродовж навчального року, засідання відбуваються за необхідністю, але не менше одного разу на місяць. До складу парламенту входять 15 депутатів. Ліцейний парламент організовує роботу ліцейного самоврядування і контролює роботу груп через старост, створено прес-центр, який висвітлює цікаві події з життя ліцею.

Учнівське самоврядування на демократичних засадах дає можливість для розширення духовних горизонтів особистості учня, орієнтації його життя на загальнолюдські цінності і національні ідеали. Адже словами видатного педагога В.Сухомлинського „Самоврядування – це насамперед керування людиною собою, вибудова своєї особистості, самостійне керівництво своїм розвитком, інакше – самовиховання”.

Рокитнянський ліцей проводить свою роботу в тісній співпраці з районним будинком творчості. Це ряд фахівців художньої самодіяльності, технічної творчості. На базі ліцею з 2001 року працює клуб „Ерудит”.

Не перший рік у Синельниківському ліцеї на базі бібліотеки працює клуб „Лілея”, який очолює бібліотекар Каляєва Олена Миколаївна. Основним завданням клубу є пропаганда і впровадження здорового способу життя, уміння керуватись своїми бажаннями, долати перепони, протистояти чужій волі і тиску. Девізом клубу стали слова Г.Гейне: „Єдина краса, яку я знаю – це здоров’я”. З цікавістю сприймають учні традиційні та інноваційні форми роботи: рольова гра „Суд над тютюном”, „Суд над наркоманією”, години спілкування „Слово – не горобець, вилетить – не впіймаєш”, „Хочеш бути щасливим – будь ним”, виховна година „Коса – дівоча краса”.

Здоров’я кожної людини – найдорожчий скарб. А загартовують молоді тіла і душі заняття в туристичному клубі „Гармонія”, який очолює справжній фахівець та майстер своєї справи Швець Євген Ростиславович. На заняттях учні вчать не тільки долати перешкоди, в’язати безліч вузлів, орієнтуватися на місцевості, і, найголовніше, бути один за одного, загартовувати силу духу і характер. А різноманітні походи збагачують знання учнів з історії та культури, традицій рідного краю. Враховуючи те, що туристичний клуб єдиний в місті, членами його є не тільки учні ліцею, а й учні шкіл міста. Колишні члени клубу у вільний час відвідують заняття та обмінюються досвідом з теперішніми членами клубу. В цьому виявляється зв’язок поколінь. Стенди, фотоальбоми, грамоти – всі ці здобутки є підсумком системної, наполегливої роботи клубу.

Провідним місцем у системі виховної роботи Рокитнянського ліцею є індивідуальне виховання (робота з пільговими категоріями), створено психологічну службу ліцею.

Для виконання поставлених завдань та підвищення результативності виховної роботи одним з інноваційних напрямків та потреб сьогодення є створення психологічної служби. Ця робота проводиться в тісній взаємодії з міським центром соціальних служб, службою у справах дітей. В основі їхньої роботи – проведення тренінгів з учнями „Міжособистісні відносини в колективі”, „Соціально-психологічна адаптація підлітків”, „Профілактика ВІЛ-СНІДу”. Саме через тренінги ми намагаємось провести паралель між грою та реальністю. Кожен з учасників тренінгу може побачити себе „справжнім”.

У Рокитнянському ліцеї проводиться цілеспрямована робота з профорієнтації школярів на робітничі професії.

У нашому навчальному закладі одним з важливих завдань педагогічного та учнівського колективів є також профорієнтаційна робота. На прикладі Рокитнянського ліцею створено електронну версію презентації Синельниківського ліцею, яка розповсюджена в усі

школи міста і району, що є вагомою допомогою в профорієнтаційній роботі.

Сьогодні ліцей має 18 комп'ютерів, є підключення до мережі Internet, створено поштову скриньку – це дає можливість додаткового спілкування, вивчення передового досвіду та впровадження його в практику роботи колективу. Великою допомогою є те, що 12 працівників ліцею пройшли курси «Intel® Навчання для майбутнього». Навички, які здобули працівники, дають змогу використовувати новітні інформаційні технології у навчально-виховному процесі.

Розпочато роботу із створення електронного посібника з теми „Рух опору на Синельниківщині в роки другої світової війни 1941-1943 роки”. Створено презентації: ”Самоврядування в ліцеї”, „Тенета торгівлі людьми”, „Життя без наркотиків”. Створено сайт, на якому буде розміщено докладну інформацію про робітничі професії, підготовка з яких ведеться в ліцеї та цікаву і корисну інформацію з життя нашого навчального закладу.

Спільна діяльність учнів та педагогів у процесі такої роботи означає, що кожен вносить свій індивідуальний внесок, обмінюється думками, ідеями, способами діяльності з ровесниками та педагогом.

Впровадження в навчальний процес тлумачного словника електромонтера

в Синельниківському професійному ліцеї

З метою впровадження новітніх технологій при підготовці електромонтерів з ремонту та обслуговування електроустаткування використовується інноваційний проект, який розроблено авторським колективом Олександрійського професійно-технічного училища № 17 Кіровоградської області за темою «Впровадження в навчальний процес тлумачного словника електромонтера».

Запропонований тлумачний словник розрахований на широке коло читачів – учнів професійно-технічних навчальних закладів, майстрів виробничого навчання, викладачів спеціальних дисциплін з професії «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування».

У словнику вміщені найуживаніші терміни з професії «електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування».

Словник може використовуватись у двох варіантах:

1. **Електронна версія**, яка дає змогу пошуку термінології за допомогою пошукової системи програми **Microsoft Excel**, та можливість поповнення та редагування тлумачного словника. Цей варіант встановлено і використовується учнями, викладачами і майстрами в комп'ютерному класі. Окрім того, викладачі та майстри користуються словником у кабінетах секретаря учбової частини,

заступника директора з навчально-виробничої роботи та старшого майстра, де ця версія також установлена на їхніх комп'ютерах. Електронна версія використовується при проведенні лабораторних робіт з інформаційних технологій.

2. Друкована версія, яка також дає змогу швидкого пошуку термінології завдяки розташуванню слів у алфавітному порядку, та пошуку термінології і відомостей про неї завдяки списку використаної літератури. Друкована версія тлумачного словника застосовується на уроках виробничого навчання, електротехніки, електроматеріалознавства та спеціальної технології. Вона є і в бібліотеці, тому доступна кожному читачеві.

У плані розвитку ліцею є створення інформаційного центру на базі бібліотеки, де також цей словник та інші інноваційні проекти будуть встановлюватись для вивчення та роботи з ними усіма бажаними.

Практичне застосування проекту показало поліпшення сприймання матеріалу та підвищення пізнавальної активності учнів. За допомогою словника вони опановують необхідні способи збору інформації. Робота з електронним довідником полегшує запам'ятовування і практичне застосування інформації учнями.

У результаті впровадження:

- удосконалюється професійна компетентність викладачів спеціальних дисциплін та майстрів виробничого навчання з професії «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»;
- випускники адаптовані до сучасного виробництва і є конкурентноспроможними на ринку праці.

Інноваційні технології передбачають не просте отримання знань, а й творче ставлення до них, сприяють формуванню та вихованню кваліфікованого робітника.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ БУДІВНИЦТВА

49051, вул. Б. Хмельницького, 3-а
тел. (056) 371-54-64, тел./ факс (056) 775-62-05
<http://dvpub@rambler.ru>
<http://www.dvpub.org.ua>

Директор Яблонська Валентина Миколаївна

Про вивчення досвіду роботи Сумського міжрегіонального центру ПТО інноваційних

технологій та стан його впровадження в навчальний процес

Стан сучасного розвитку суспільства потребує нового погляду на систему освіти взагалі і на освіту дорослого населення. Суперечності, які склалися між системою освіти і реальними умовами життя, вимагають переорієнтації процесу навчання на потреби самого учня. Система освіти повинна адаптуватися до нових вимог і нових закладів, необхідних на ринку праці. У галузі професійно-технічної освіти це нові зв'язки між професійно-технічними навчальними закладами і роботодавцем, що висуває нові завдання, перед професійно-технічною освітою у співробітництві із суспільством і ринком праці й проектування нових підходів до навчання. Оскільки постійно оновлюються виробничі технології і змінюються суспільні відносини, вимоги до знань змінюються, при цьому роль викладачів і майстрів також потребує змін.

Сьогодні будівельній галузі потрібні робітники із знаннями, які б допомогли адаптуватися в будь-якій виробничій ситуації конкретного підприємства чи організації. На превеликий жаль, більшість ПТНЗ ведуть традиційну підготовку фахівців, яким часто доводиться перенавчатися на підприємстві або на спеціальних курсах.

В чому ж причина? Однією з причин є підхід до сучасного навчання (підвищення якості знань, професійних навичок у роботі з новими матеріалами, інструментами та технологіями).

Наш навчальний заклад розпочав працювати над цією проблемою ще 10 років тому.

Спонукали нас до цього самі учні, які, проходячи виробниче навчання і практику на виробництві, вже мали досвід роботи і ставили на уроках питання про нові матеріали і технології. А викладач і майстер не могли дати правильну відповідь. Але, ж вони не мають права знати менше, ніж учні.

На той час ми були в пошуку чогось нового в технологіях будівництва, в застосуванні нових інструментів і матеріалів.

Ми дізналися що є така компанія «Хенкель Баутехнік (Україна)», яка розпочала свою діяльність з випуску сучасних сухих будівельних сумішей і впроваджувала їх у будівельну галузь.

Тоді керівництво училища звернулося до компанії «Хенкель Баутехнік (Україна)» з проханням провести на базі нашого училища семінар-тренінг з вивчення нових технологій із застосуванням матеріалів Ceresit та інструментів. І такий семінар-тренінг відбувся в актовій залі, де зібралися викладачі, майстри та керівники будівельних училищ. Пройшов семінар-тренінг дуже добре. Це дало нам поштовх для створення і введення в дію навчально-практичного центру. В 2003 році делегація Дніпропетровської області, до складу якої я була запрошена, поїхала до Сумського професійного ліцею, на

базі якого функціонував центр з вивчення технологій компанії «Хенкель Баутехнік (Україна)» з використанням матеріалів Ceresit.

Після поїздки розпочали роботу із створення центру в нашому училищі.

15 грудня 2004 року РНПБЦ було відкрито за сприяння компанії «Хенкель Баутехнік (Україна)» і підтримки Міністерства освіти і науки.

Мета створення центру:

«Навчання, перенавчання та стажування з інноваційних технологій компанії «Хенкель Баутехнік (Україна)» із застосуванням матеріалів Ceresit».

Слухачами центру можуть бути:

- учні ПТНЗ та інших навчальних закладів;
- педпрацівники навчальних закладів;
- робітники та спеціалісти будівельних організацій;
- слухачі служби зайнятості;
- фізичні особи.

Розпочалася робота із матеріально-технічного забезпечення центру:

1. Вивчали матеріали Ceresit, а також технології виконання робіт.

Суміші Ceresit серед усіх будівельних матеріалів були і є дуже дорогими, гарними, легкими в роботі і довговічними, але вони вимагають відповідних знань (наприклад: витрати води для приготування розчинової суміші, термін придатності розчинової суміші, відкритий час, час корегування і т.ін.). З кожним роком компанія розробляє і впроваджує багато нових матеріалів, які потрібно знати. На ринку будівельних матеріалів матеріали Ceresit складають 40-45%, тобто компанія є лідером серед вітчизняних виробників будівельної продукції подібного профілю. Випускають клеї для плитки, матеріали для влаштування підлог, суміші для гідроізоляційних робіт, матеріали для теплоізоляції будівель, шпаклівки, штукатурки та інші матеріали. Величезний асортимент цих матеріалів, що прийшов на зміну традиційному, потребує від фахівців зовсім іншого рівня знань, професійних навичок, обґрунтованого підходу до реалізації того чи іншого конструктивного рішення. Тому дуже важливо не допускати дискредитації нових матеріалів через непрофесійне застосування.

Є чимало висловів відомих людей, які я часто говорю своїм учням:

« Причина ошибки – незнание лучшего» (Демокрит)

« Одна из самых губительных наших ошибок – портить хорошее дело плохим проведением его в жизнь» (Уильям Пени)

2. Розробили програми з усіх напрямків з різною кількістю годин - від 12 і більше:

- утеплення фасадів;

- декоративне опорядження;
- плиткове облицювання;
- влаштування підлог;
- влаштування гідроізоляції.

3. Розробили тестові завдання за всіма напрямками.

Матеріально-технічна база РНПБЦ складається з:

- кабінету інноваційних будівельних технологій;
- лабораторії-майстерні.

В майстернях відпрацьовуються навички виконання робіт:

1. Виконання декоративної полімерцементної штукатурки
Нанесення розчинової суміші.
Розрівнювання розчинової суміші.
Формування фактури.
2. Виконання плиткового облицювання стін.
 - санітарно-побутової кімнати;
 - кімнати для зберігання матеріалів та інструменту.

Кабінет оснащено :

- персональним комп'ютером;
- принтером;
- телевізором;
- відеомагнітофоном;
- мультимедійною дошкою;
- мультимедійним проектором.

Це дає змогу демонструвати відеокасети, електронні програмні засоби.

Компанія «Хенкель Баутехнік (Україна)» безкоштовно забезпечує Центр навчально-методичною та інформаційно-довідковою літературою (підручниками, каталогами, посібниками, технологічними картами), електронними педагогічними програмними засобами, а також будівельними матеріалами.

Робота в центрі ведеться на належному рівні. Але хочеться краще. Оскільки з 1 вересня 2008р училище перейшло на підготовку робітників підвищеного розряду, то нам потрібно бути ще кращими. Наш учень-випускник повинен відповідати вимогам сьогодення та роботодавця.

Ми вирішили вивчити досвід Сумського міжрегіонального центру ПТО інноваційних технологій. Який є кращим серед 26 центрів України. В ньому постійно проводяться семінари – тренінги для робітників центрів, які функціонують по всій Україні з вивчення нових матеріалів, технологій, які розробляються компанією, та відпрацьовуються прийоми робіт з усіх напрямків діяльності центрів.

Що взяли для себе з вивчення досвіду:

1. Сумське обласне управління освіти і науки та методичний центр приділяють велику увагу центру. Вони пишаються ним. Центр знаходиться на особливому контролі.
2. Виконуються графіки навчання учнів і педпрацівників, стажування педпрацівників, затверджені заступником начальника управління.
3. Служба зайнятості направляє на навчання слухачів до професійного ліцею, на базі якого працює центр.
4. Розробляються електронні підручники за всіма напрямками.

Що ми в себе робимо:

1. Проводимо навчання (вивчаємо матеріали ТМ “Ceresit”, конструктивно-технологічні вирішення з утеплення фасадів та влаштування підлог, технології виконання робіт, відпрацьовуємо прийоми робіт з усіх напрямків).
2. Удосконалюємо тестові завдання з усіх напрямків.
3. Розробляємо електронні посібники. Зараз будемо більше працювати над створенням електронних засобів навчання в зв'язку з тим, що в січні 2009 року пройшли курси за програмою «Intel. Навчання для майбутнього».

Результати діяльності:

1. Підвищення якості знань учнів
2. Підвищення професійного рівня учнів
3. Здійснення прийому на навчання дорослого населення (батьків учнів, слухачів служби зайнятості, незайнятого населення)
4. Підвищення кваліфікації працівників училища
5. Зміцнення матеріальної бази училища
6. Додаткові прибутки училищу
7. Додаткова заробітна плата працівникам
8. Престиж училища
9. Здійснення прийому учнів на навчання в училище.
10. Відвідування всіх центрів України з метою вивчення їх роботи та матеріально-технічної бази.

Проблеми центру:

1. Не здійснюється навчання учнів інших училищ області. Мабуть директори училищ не зацікавлені в навчанні за новими технологіями
2. Не направляються на навчання педагогічні працівники інших навчальних закладів профтехосвіти.

По закінченні курсу навчання видається:

- сертифікат компанії «Хенкель Баутехнік (Україна);
- свідоцтво училища

Запрошуємо всіх бажаючих на заняття до нашого РНПБЦ “Ceresit”.

**АПОСТОЛІВСЬКИЙ ЦЕНТР
ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ РОБІТНИЧИХ
КАДРІВ**

53850 м. Апостолове, вул. Мічуріна, 8

тел./факс 8 (256) 97-61-3

Email: ptu2008@yandex.ru

<http://www.PTU85.dp.ua>

Директор Романова Наталія Миколаївна

***Естафета інноваційних проектів ПТНЗ
України***

Сучасний стан розвитку суспільства потребує такої підготовки педагога, яка зорієнтована на розвиток особистості учня, на саморозвиток, самовдосконалення, творчу працю. Сьогодні успішна розбудова професійно-технічної освіти вимагає якісно нових підходів до перебудови сформованих стереотипів мислення педагогів, росту їх професійної компетентності.

За цих умов особливого значення набуває обмін науково – педагогічною інформацією, адже той, хто володіє інформацією, домагається успіху.

Саме тому зустріч педагогів АЦППРК з колегами із навчальних закладів м. Хмельницького і Хмельницької області стала значною подією, яка відкриває перспективу плідного співробітництва.

Зміст, форми та методи мають будуватись на принципах науковості, випереджувального характеру, наступності і взаємозв'язку усіх видів і рівнів професійної освіти.

Стандарти ПТО забезпечують якісну підготовку кваліфікованих робітничих кадрів для замовників різних типів, форм власності та підпорядкування, у тому числі і на виробництві. У сільськогосподарському виробництві необхідно впроваджувати новітні технології, використовуючи високоякісну техніку, брати до уваги технології розвинутих країн.

З великої кількості стандартів, які розроблені МОН України для агропромислового комплексу та апробувались у Хмельницькій області – це «Тракторист – машиніст с/г виробництва», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин і устаткування», «Робітник фермерського господарства», «Водій автотранспортних засобів».

З метою виявлення перспективних випускників с/г профілю, які змотивовані до відкриття власної справи на селі, при вступі до навчального закладу запроваджено анкетування учнів, аби фінансово та технічно підтримати ініціативних, відповідальних молодих людей.

Тобто, у закладах ПТО має бути запроваджений диференційований підхід до учнів, їх відбір за перспективами та створення їм відповідних умов для навчання, а значить, зміст навчання має бути теж диференційований відповідно до професійних прагнень молоді.

У професійно – технічних навчальних закладах сільськогосподарського профілю варто запроваджувати гнучкі графіки навчального процесу, які передбачатимуть набуття практичних умінь в умовах реального сільськогосподарського виробництва.

Саме це і передбачено проектами нових стандартів, апробація яких ще продовжується. Наш навчальний центр також бере участь у розробці державних стандартів з професії «Робітник фермерського господарства». Закладам ПТО необхідно оперативно, вдумливо і сміливо змінювати застарілі підходи до організації навчально – виховного процесу.

Позитивним є те, що на основі державних стандартів професійно – технічні навчальні заклади будуть створювати робочі навчальні плани і програми за участю роботодавців, що дасть можливість врахувати специфіку професії та регіонального компонента.

Зокрема це:

- проведення моніторингу потреби у кваліфікованих робітниках агропромислового комплексу районів та області;
- запровадження проведення спільних з ПТО заходів із залученням фахівців сільськогосподарських підприємств з метою визначення вимог роботодавців щодо змісту та якості підготовки робітничих кадрів у професійно – технічних навчальних закладах та проведення профорієнтаційної роботи;
- налагодження співпраці з кращими сільськогосподарськими підприємствами районів з метою створення умов для вивчення сучасної техніки і технологій учнями закладів ПТО під час виробничого навчання і практики.

Саме у ВПУ-36 с. Балин ми побачили велику кількість нової техніки, яка використовується під час ЛПЗ та виробничого навчання.

Вагомий внесок у структурування уроку виробничого навчання зробили викладачі і майстри виробничого навчання ВПУ № 36 селища Балин Хмельницької області. Технологічні та інструкційно – технологічні картки з предметів „Слюсарна справа” і Системи технічного обслуговування і ремонту машин”.

Заслужують уваги інноваційні технології навчання у ВПУ № 4, висвітлені у методичному посібнику „Інноваційні технології в професійному навчанні”.

У ході впровадження державних стандартів з будівельних професій у ВПУ-4 відкрито регіональний навчально - практичний будівельний центр за технологіями компанії « Хенкель Баутехнік » (Україна), який дає можливість учням працювати за новими виробничими технологіями і сучасними будівельними матеріалами.

Багато цікавого, нового і цінного у досвіді Хмельницького професійного торгово – кулінарного ліцею, особливе їх надбання - це „Методика проведення нетрадиційних уроків з предмета „Технологія приготування їжі та організація виробництва”.

„Нові інформаційні технології” ВПУ №25 м. Хмельницького” запалили іскру творчості в усіх учасників зустрічі.

Науково методичному центру ПТО та підвищення кваліфікації ІПП Хмельницької області вдалося змінити консерватизм мислення на відпрацювання результативних методик, створити позитивний імідж педагога – творчого, розумного, високоморального як особистість.

Про це свідчить рішення колективу АЦППРК використовувати досвід „Набуття учнями аграрних ПТНЗ Хмельницької області навичок ведення власної справи на селі”.

До уваги педпрацівників Хмельницької області апостолівчани запропонували свої методичні розробки:

- навчальні кінофільми з предметів „Трактори”, „Сільськогосподарські машини”, „Спецтехнологія (кухар, кондитер)”;
- різноманітні презентації з усіх професій і загальноосвітніх предметів;
- досвід створення макетів і діючих моделей;
- застосування інтерактивних методик.

Сподіваємось, що наші педагогічні доробки будуть використовуватись під час навчального процесу та підготовки нових проектів і презентацій.

ПЕРЕЩЕПИНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ
51220, м. Перещепине, вул. Шевченка, 114
Email: ptu91@ukr.net
тел./факс 8 (05693) 9-12-50

Директор Вайло Олена Олександрівна

***«Про впровадження інноваційних проектів
ПТНЗ Полтавської та Харківської
областей»***

Освіта ХХІ століття має розвивальний характер. Вона спрямована на виховання відповідальної особистості, здатної до самоосвіти і саморозвитку, яка вміє критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання питань і проблем будь-якого рівня складності. Все

це зумовлює необхідність відповідних змін у діяльності професійно-технічних навчальних закладів, перегляду підходів до організації навчально-виховного процесу, до визначення мети і завдань, які ставлять перед собою педагогічні колективи навчальних закладів. За цих умов зростає роль самоосвіти як учнів, майбутніх фахівців своєї справи, так і педагогів професійної школи.

На Всеукраїнській нараді «Про підсумки роботи та пріоритетні напрями розвитку ПТО у 2008 році» Міністр освіти і науки України Іван Вакарчук зауважив: «Для приведення професійної підготовки робітничих кадрів у відповідність до сучасних технологічних процесів на виробництві слід запровадити:

- систему професійної підготовки, яка б швидко адаптувалася до змін на ринку праці відповідно до вимог роботодавця;
- гнучку систему планування обсягів підготовки у розрізі професій та спеціальностей, активізувати участь роботодавців у вивченні обсягів державного замовлення на підготовку фахівців;
- формування потужного кадрового потенціалу з якісною професійною підготовкою фахівців;
- створення відповідної матеріально-технічної бази.»

З метою оновлення змісту освіти в 2007 році започатковано Міністерством освіти і науки України Всеукраїнську естафету інноваційних проектів у системі профтехосвіти.

Мета естафети - посилення уваги педагогічних колективів до впровадження інноваційних технологій у навчально-виробничий процес, популяризація робітничих професій, створення позитивного іміджу навчальних закладів, залучення педагогічних працівників та обдарованої молоді до участі у дослідно-експериментальній роботі, технічній творчості тощо, зазначив С. Ніколаєнко.

Згідно з наказом МОіН України від 30.01.2007 року №65 «Про проведення Всеукраїнської естафети інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти» педагогічний колектив Перещепинського професійного ліцею склав маршрутний лист щодо ознайомлення з інноваційними проектами ПТНЗ Харківської та Полтавської областей. З допомогою Інтернету працівники нашого закладу мали змогу спілкуватися не тільки з проблем, ай брати активну участь в обговоренні інноваційних проектів, які впроваджені в Харківському професійному ліцеї швейного виробництва та ПТУ №9 м. Полтави, питань розвитку педагогічної майстерності викладачів і майстрів виробничого навчання, зміцнення зв'язків з виробництвом, модернізації професійно-технічної освіти. Протягом семи років ліцей презентує свої здобутки на Міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні» та обласних ярмарках педагогічної творчості.

Враховуючи сучасні вимоги ринку праці, найбільш перспективною методикою професійного навчання є модульна

система навчання. Головною метою проекту «Використання модульних технологій у професійному навчанні безробітних» є внесення необхідних змін до традиційної системи професійного навчання незайнятого населення з метою її оптимізації та підвищення адаптивності до умов ринку праці. Цей проект має дуже важливе значення, тому що навчальний процес організовується за індивідуальними навчальними програмами для кожного слухача з урахуванням попередніх знань та навичок, які виявляються в процесі вхідного тестування, а тривалість підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації може бути скорочена залежно від рівня знань та навичок, набутих ним до початку навчання за відповідним професійним спрямуванням, та індивідуальних особливостей. Проект розробляється творчою групою і після апробації буде розміщений на веб-сайті закладу.

Основним завданням Перещепинського професійного ліцею є виховання компетентного випускника, конкурентноспроможного на сучасному ринку праці, здатного творчо вирішувати життєві проблеми різного рівня складності, мати активну життєву позицію.

У сучасних умовах, при стрімкому розвитку інформаційних технологій, неможливо уявити повноцінний навчально-виробничий процес без застосування комп'ютерних технологій. Тому ідея впровадження в нашому ліцеї інноваційних комп'ютерних технологій у навчальний процес виникла не спонтанно, а є продуктом багаторічної плідної роботи всього педагогічного колективу.

В 2007-2008 навчальному році ліцей реалізував у навчально-виховному, навчально-виробничому процесах ряд інноваційних проектів:

1. Створення інноваційних мультимедійних навчальних засобів для учнів та викладачів.

Перевагою інноваційних методів є:

Гнучкість: учні, слухачі, що здобувають освіту, навчаються у зручній для себе час та у зручному місці, використовуючи розроблені у ліцеї програми та навчальні посібники.

Модульність: в основу програми покладається модульний принцип; кожен окремий курс створює цілісне уявлення про окрему предметну область.

Економічність: ефективного використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване й уніфіковане представлення інформації, використання і розвиток комп'ютерного моделювання повинні призвести до зниження витрат на підготовку фахівців.

Технологічність: використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини у світовий інформаційний простір.

Нова роль викладача: розширюється і оновлюється роль викладача, він стає наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно удосконалювати ті

курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій.

Позитивний вплив на учня (слухача): підвищення творчого та інтелектуального потенціалу людини, що здобуває професійну освіту, за рахунок самоорганізації, прагнення до знань, використання сучасних інформаційних технологій, вміння самостійно приймати відповідальні рішення.

Якість: використовуються найсучасніші навчально-методичні матеріали; передбачається введення спеціалізованого контролю якості освіти на відповідність її освітнім стандартам.

2. Проблеми здорового способу життя у сучасному суспільстві. Програма «Ліцей здоров'я»»

У Національній доктрині розвитку освіти XXI століття зазначено, що пріоритетним завданням системи виховання людини є навчання людини відповідальному ставленню до свого здоров'я і здоров'я оточуючих, як до найвищих індивідуальних і суспільних цінностей.

Бажання кожної людини бути здоровою дуже часто не реалізується через просту причину: немає необхідних знань про природу людини та мало інформації про прості методи оздоровлення.

Наша мета - збільшити життєвий ресурс, бути здоровим, навчитись жити еволюційно і свідомо, навчити наших учнів дотримуватись здорового способу життя, виховати бажання бути здоровим духовно та фізично.

Основними завданнями програми «Ліцей здоров'я», науковим керівником якої є професор, завідувач кафедри культури і здоров'я, проректор з наукової роботи та інтелектуальної власності Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Морозова Віра Валентинівна, яка працює в нашому закладі, є:

- пропаганда здорового способу життя;
- оновлення організації навчально-виховного процесу в ліцеї в цілому;
- викликати інтерес учасників навчального процесу до реалізації даної програми;
- профілактика правопорушень, рівня захворювань і поширення хвороб серед учнів;
- забезпечення інформацією педагогічних працівників;
- можливість співпраці на різних рівнях.

Проблема програми «Ліцей здоров'я» - це духовно-моральний розвиток особистості учня в умовах навчально-виховного процесу, спрямованого на формування здорового способу життя.

Практичне застосування цієї програми керівництво ліцею вбачає у співпраці з громадськими організаціями «Центр підтримки сім'ї», «Родина для дитини», «Жінка для жінки», «Червоний хрест», Перещепинським куренем Самарського полку

українського козацтва, соціально-психологічною службою, службами охорони здоров'я щодо проведення годин спілкування, роботи спортивних гуртків, секцій та проведення змагань, олімпіад, засідань піклувальної ради, волонтерських груп, уроків теоретичного навчання, у спільній розробці відповідних навчальних та інформаційних матеріалів.

У 2008-2009 році колектив педагогів-новаторів ліцею поставив нові завдання щодо створення нових прогресивних педагогічних технологій і ефективних форм організації освітнього процесу, нового інноваційного проекту у **«Соціальне партнерство — якість професійної підготовки»**

У результаті розпаду старої економічно-політичної системи, коли традиційно в Україні існувала колективна форма ведення сільського господарства, одним із шляхів реструктуризації існуючих форм стало розпаювання землі, створення приватних спілок, товариств фермерських господарств.

У зв'язку з цим виникла необхідність на науковій основі експериментально відпрацювати принципово нову технологію підготовки і перепідготовки кваліфікованих робітників для сільськогосподарського виробництва, спроможних також організувати і вести фермерське господарство.

Виходячи з цього, визначено мету проекту:

- впровадження в навчально-виробничий процес новітніх технологій вирощування продукції рослинництва на основі соціального партнерства з базовим підприємством;

- підготовка відповідно до потреб ринку праці висококваліфікованих спеціалістів з новим рівнем компетентності, спроможних самостійно організовувати і вести фермерське господарство в умовах малоземелля.

Даний інноваційний проект не передбачає додаткових витрат з боку навчального закладу.

Соціальний партнер (на сьогодні ТОВ агрофірма «Олімпекс-Агро», агрофірма «Дружба», ПП. «Гадиров») під майбутній урожай надає навчальному закладу якісне насіння, засоби захисту, добрива, витратні матеріали і забезпечує зберігання та переробку вирощеної продукції. Кошти, отримані від її реалізації, використовуються для погашення витрат підприємства, а інша частина прибутку - на покращення матеріально-технічної бази училища.

За рахунок надання робочих місць для проходження виробничої практики здійснюється оплата згідно з укладеними договорами, з якої 50 відсотків використовується для забезпечення статутної діяльності навчального закладу.

У майбутньому очікується, що безпосередня участь роботодавця у підготовці спеціалістів дасть йому змогу заощадити кошти на адаптацію майбутнього працівника до конкретних умов виробництва і

частину їх направляти на покращення матеріально-технічної бази навчального закладу.

Педагогічний колектив вбачає осучаснення ліцею в модернізації навчального процесу, в пошуку нових технологій викладання навчального матеріалу, механізмів його ефективного засвоєння, сучасних і ефективних методів контролю за рівнем навчання досягнень учнів, у підвищенні фахового рівня, перспективах навчального господарства, розвитку зв'язків з підприємствами-роботодавцями; в інформаційному збагаченні, оволодінні сучасними технологіями, введенні нових професій, які стають необхідними з вимогами часу, формуванні позитивної мотиваційної до здорового способу життя учнівської молоді.

ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 86
50037, м. Кривий Ріг, вул. Красногвардійська, 3
тел.8 (24) 36-87-92; 36-36-87
Email:[ptu86.krivoy.rog@
gmail.ru](mailto:ptu86.krivoy.rog@gmail.ru)

Директо Топорець Павло Васильович

Впровадження інноваційних проектів як головного чинника оновлення змісту профтехосвіти (з досвіду роботи)

Професійно-технічне училище є навчальним закладом, який призначений формувати основи професійної компетентності особистості відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», до стратегічних завдань розвитку педагогічної науки, визначених у Національній доктрині розвитку освіти.

Адже час вимагає висококваліфікованих спеціалістів, які творчо ставляться до своєї справи, здатні особистою працею сприяти успішному розвитку науки, техніки, виробництва, які зможуть стати конкурентноспроможними на ринку праці, максимально реалізувати свої потенційні можливості. Цього треба навчити. Як свідчить досвід, найбільш ефективним і виправданим у цьому плані є застосування інноваційних технологій, де викладач перестає бути головним джерелом інформації, але зростає його роль в організації самостійної творчої пізнавальної діяльності учня.

Педагогічний колектив нашого училища працює над науково методичною проблемою **«Формування професійної компетентності особистості через упровадження інноваційних технологій»**, нині

ми працюємо над I її етапом **«Формування професійної компетентності особистості через впровадження методу проектного навчання і використання комп'ютерних технологій».**

З цією метою творчою групою були розроблені методичні рекомендації для роботи над проблемою. Вивчається і впроваджується досвід роботи із створення електронних засобів навчання колег Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі і ресторанного сервісу. В результаті створено електронний посібник з бухгалтерського обліку викладачем Середенко - Рожко Л.О. Викладачі училища працюють над створенням власних навчально - методичних комплексів з предметів, які вони викладають, У жовтні 2008 р. Криворізьким методичним центром було проведено семінар - тренінг «Методика розробки і створення навчально - методичного комплексу», де ми могли презентувати досвід роботи зі створення електронних засобів навчання.

Плідно працювала в цьому напрямку викладач математики Євтушенко О.В., яку хвилювали питання: Як зацікавити учнів? Як переконати їх, що математика в їхній професії вкрай необхідна, а не навпаки? Як допомогти їм стати висококваліфікованими і конкурентноспроможними на ринку праці? На ці та інші питання намагалася дати відповідь викладач. Тому і приділяла особливу увагу прикладному спрямуванню математики. Це дало їй змогу видати **навчальний посібник** «Збірник прикладних задач з математики», за рецензією Капіносова А.М., кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри математики КДПУ, Білоусової Г.М., старшого викладача кафедри математики КДПУ.

Викладачі училища перебувають у постійному пошуку нового, передового, прогресивного. Поява в училищі комп'ютерного класу, мультимедіа, оволодіння новими інформаційними технологіями та методом проектів дало можливість учням та викладачам створити власні та групові проекти **«Математика на колесах»**, **«Надійний помічник»** (про застосування Інтеграла у практичній діяльності людини), **«Геніальні математики»**, **«Чи можу я стати геніальним математиком?»**, **«Сленг ч як хвороба віку»** (з укр.. мови), **«Ріднокрай»** (факультативне заняття), **«Соборність України»** (історія України), **«Аналіз собівартості продукції підприємства ВАТ «Криворіжгірмаш»** (економічний проект). Творчий проект «Виготовлення діючої моделі КИР - 1,5 Б», впровадження методу (проектів при вивченні курсу «Техніка пошуку роботи», «Ентомофаги» (позакласна робота з біології, с\г машини), **«Організація проектної діяльності учнів при вивченні курсу «Трактори і автомобілі»** (проект: Трансмісія,. Зчеплення).

Творчий проект **«Обдарована особистість - майбутнє України»**, **«Літопис нашої трагедії»** до 75 - річниці Голодомору 1933 р. тощо.

Проектна діяльність учнів значно розширює кругозір учнів, збагачує їх життєвий досвід, вчить аналізувати, зіставляти, досліджувати, підвищує культуру. Про свою проектну діяльність викладачі, учні випустили бюлетені, буклети, друкуються на сторінках місцевої преси; тільки за 2008 рік було опубліковано біля 12 статей.

Викладачі училища також використовують досвід Черкаського професійного ліцею з питання впровадження інноваційних технологій, зокрема, використання комп'ютерних технологій; апробація комплексу «*Gist test*» засвідчила його ефективність, що виявилось у підвищенні зацікавленості учнів до опанування предмета, більш повного залучення до виконання завдань на доступному для них рівні, наявності самоконтролю; позитивні зміни у структурі роботи викладача виявилися у зниженні рівня непродуктивних фізичних та психоемоційних навантажень учнів.

Досвід впровадження засвідчує, що комп'ютерний комплекс «*Gist test*» простий у використанні і придатний до застосування як засіб самоосвіти. При викладанні комп'ютерних дисциплін в училищі достатньо використовуються інноваційні технології навчання.

Застосування мультимедійних технологій дозволяє активізувати процес вивчення матеріалу, зробити навчання більш цікавішим. У цьому напрямку широко застосовуємо колекції зображень, презентацій, ігри, олімпіади з взаємодією через аудіо. Основне призначення мультимедіа - розвиток навичок мислення і групова взаємодія.

Вивчивши досвід Черкаського професійного ліцею «Впровадження інноваційних технологій», ми розробили методичні поради для викладачів «Вплив комп'ютерних технологій на форми і методи навчання». Викладачі, які пройшли тренінг (програма «Іпїєі»), розробляють та проводять навчальні проекти з учнями. Так, викладач зарубіжної літератури Лисенко О.В., проводить уроки з використанням презентацій, працює над створенням власного дидактичного засобу мультимедійної комп'ютерної презентації, яка полегшує роботу як лектора.

Демонстрація презентації супроводжує лекційну частину заняття, сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Екран дисплея і слово вчителя - дієві засоби розвитку мовлення на уроках літератури. Учні навчаються слухати мову, дивитися та усвідомлювати екранний образ, що поглиблює розуміння матеріалу. Кожна сторінка презентації містить текстову, графічну та анімаційну інформацію. Це справляє сильний емоційний вплив на учнів, стимулює їх творчі здібності.

Слухаючи матеріал, вони одночасно можуть бачити демонстраційний матеріал.

Таким чином, уроки з використанням комп'ютера посідають чільне місце серед Інноваційних форм навчання у нашому училищі. На жаль, маємо лише один комп'ютерний клас - цього недостатньо, будемо

сподіватися, що реалізація державної програми комп'ютеризації навчальних закладів задовольнить наші потреби.

Хочеться більш детально також ознайомитися з досвідом роботи Черкаського професійного автомобільного ліцею. Реалії сьогодення значно впливають на зміст підготовки фахівців. Наші колеги до навчальних планів вводять дисципліни, які дають змогу формувати підприємницькі якості, а також сфери їх використання. Це такі предмети, як «Комп'ютерна діагностика автомобілів», «Основи бухгалтерії на ПК», тощо.

Але для того, щоб наші випускники могли створювати нове, їм замало тільки знань і розуму. Для цього потрібна підприємливість, самостійність, здатність вирішувати складні ситуації і завдання. Цих якостей неможливо навчити за підручником. Головне нова, мобільна схема існування навчального закладу, побудована на свободі вибору напрямів своєї діяльності, без примусу.

Тому показник реальної роботи навчального закладу - це миттєва реакція на попит ринку праці.

Кадри відіграють не останню роль у цьому, особливо робота з молодими спеціалістами. Необхідно докласти багато зусиль, щоб вони залишалися в навчальному закладі, радимо використовувати досвід роботи навчальних закладів Кіровоградщини з молодими спеціалістами зокрема Павлівської ЗОСШ імені В. Сухомлинського, де існує певна система роботи з ними.

Ми будемо працювати цілеспрямовано уникати дублювання, дбати про те, щоб стимулювати професійне зростання, саморозвиток педагогів, спільно вирішувати актуальні питання оптимізації навчання, інноваційного підходу до формування особистості сучасного фахівця.

КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР

50106, с. Олександрівка, вул. Фабрична, 5

Email: pty7@optima.com.ua

<http://www.knvc.at.ua>

Директор Легун Віктор Трофимович

ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИВОРІЗЬКОГО НАВЧАЛЬНО- ВИРОБНИЧОГО ЦЕНТРУ

Хто людей питає, той і розум має.

Кожна людина обирає свій шлях. Одна шукає легкого шляху, інша – максимального навантаження заради реалізації мети. Багатьом це дивне життя здається суворим, незрозумілим, аж поки не вибухне результат, який усі бачили, але не помічали.

Це твердження можна використати і для нашого навчального закладу, який з 2006 року перетворився з професійно-технічного училища на заклад нового типу «Криворізький навчально-виробничий центр». Це не тільки нова назва, а й докорінні зміни і підходи в підготовці висококваліфікованих, конкурентноспроможних на ринку праці робітничих кадрів, впровадження в освітню практику особистісно зорієнтованої парадигми освіти, формування в учнів соціально адаптованої поведінки – розвитку здатності виживати в світі, якому притаманні риси інформаційного суспільства, використання інноваційних виробничих та освітніх технологій.

Загальновизнано, що друга половина ХХ століття - це період глобальних інноваційних процесів у всіх галузях науки, економіки та культури, громадського та індивідуального життя. Інновації змінюють усю систему взаємин людини зі світом, впливають на свідомість особистості, систему її цінностей, ускладнюючи і без того не просте життя. Охопили вони і наш навчальний заклад. Робота колективу була спрямована на теоретичне вивчення та практичне впровадження нових форм роботи. Давно ввійшли в практику інженерно-педагогічних працівників заняття з опорою на активні форми навчання. Вже не доводиться нікого переконувати з викладачів та майстрів виробничого навчання, що основою розвитку творчої особистості учня є створення ситуацій активного пошуку, роздумів, дискусій, розв'язання проблем. Урок без таких методів – урок вчорашнього дня.

Керуючись гаслом «Краще один раз побачити, ніж сто раз разів почути» ми вирішили вивчити досвід своїх колег, що готують спеціалістів за професіями нашого закладу і максимально використати його у підготовці майбутніх фахівців.

Протягом 2007-2008 н.р. вивчався досвід Львівського вищого професійного училища ресторанного сервісу та туризму, Рівненського професійного ліцею сфери побуту, Чернігівського ДПТНЗ. Всі ці навчальні заклади готують кваліфікованих робітників легкої промисловості, сфери побуту та обслуговування. Тому ми ставили завдання вивчити питання створення сучасної матеріально-технічної бази, використання проектної та модульної системи навчання, тренувальних центрів, налагодження зв'язків із замовниками кадрів.

Відвідані навчальні заклади обладнані за найновішими технологіями, які максимально відповідають вимогам сучасного

виробництва. Досягають вони цього шляхом налагодження і підтримки тісних зв'язків з роботодавцями, введенням багатопрофільності навчання (ліцензування інтегрованих професій), організацією навчально-тренувальних центрів, які не тільки дають якісну практичну підготовку, а й можливість надавати платні послуги, кошти від яких використовуються для розвитку закладу. Термін навчання від 2,5 р. до 4-х років, що сприяє збереженню контингенту та використанню державного замовлення. Навчання проводиться як безкоштовно, так і на комерційній основі. Платять за навчання лише учні, які мають низькі показники.

На основі вивчення досвіду Львівського училища наш навчальний заклад спрямував свою роботу на відкриття інтегрованих професій, які користуються попитом на ринку праці. На базі повної середньої освіти відкрито навчання за професіями «Агент з організації туризму», «Касир (в банку)», «Флорист». Готуємо пакет документів на ліцензування ще 8-10 інтегрованих професій.

Використовуючи досвід колег, широко впроваджуємо проектну технологію навчання. Щороку на базі Центру проводимо для всіх викладачів та майстрів виробничого навчання курси «Intel. Навчання для майбутнього». Це дає змогу працювати над створенням електронних версій проектів, окремих тем та розділів, презентацій. В минулому навчальному році започаткували захист дипломних робіт учнів з професії «Агент з організації туризму. Екскурсовод» з використанням електронної презентації на мультимедійному проекторі.

В даний момент працюємо над створенням матеріальної бази, а саме : лабораторії для кухарів та перукарів (закуплено частково обладнання, йде ремонт кабінетів), придбано два комп'ютерні класи, мультимедійну установку. Сучасні 4 швейні машини. За прикладом рівненських колег організували профорієнтаційну роботу (конкретна особа відповідальна, графіки профорієнтаційної роботи, рекламна діяльність, зустрічі наших учнів із школярами, спільні спортивні змагання, свята, покази мод, тощо). Значну увагу приділяли організації роботи щодо забезпечення молодіжного готелю. Придбано холодильник, пральна машина, електроплитка. Забезпечені комфортні умови проживання та відпочинку. Результат – III місце в конкурсі на кращий молодіжний готель.

Дякуючи чернігівським колегам, змінили підходи до взаємозв'язків із замовниками кадрів. Представники швейного підприємства «Полстар» разом з нашими колегами відвідали навчальний заклад м. Чернігова, і маємо результати: домовленість про створення на фабриці окремого цеху для учнів нашого навчального закладу, провели спільне свято «Посвята в робітники», створили разом театр мод. Наших учнів радо приймають як повноправних членів колективу «Полстар».

Розширилися зв'язки з громадськістю, службою зайнятості, іншими навчальними закладами області та України.

За сприяння голови міської профспілки працівників легкої промисловості Шевченко В.В. наші учні стали призерами конкурсу «Фешн джинс» із демонстрації власних колекцій з джинсової тканини. Серед 50 учасників театр мод закладу посів почесне 5 місце у фестивалі «Формула успіху моди», який проводився в м. Сімферополі на базі ВПУ сервісу і дизайну. Дружні зв'язки з львів'янами дають можливість у період зимових канікул та різдвяних свят відпочивати дітям пільгових категорій на їх базі «Перлина».

Всі ці заходи націлені на якісну підготовку конкурентноспроможних робітничих кадрів, що зумовлює творчий підхід педагогічних працівників до вибору змісту, форм і засобів навчання, максимального використання досягнень сучасної педагогічної науки, нових педагогічних технологій. Ми налагоджуємо зв'язки з Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, що допоможе нам реалізувати соціально-педагогічні ініціативи, які відрізняються від існуючої практики професійно-технічної освіти новим змістом, організаційною структурою, системою управління.

Проблемою в реалізації та впровадженні інновацій в навчальний процес є фінансування та створення матеріально-технічної бази. Сучасний кризовий стан негативно позначився на фінансовому становищі наших спонсорів, тому вони не в змозі надати нам повноцінну допомогу. Але вихід завжди є, якщо його шукати. Знайти його можна лише у власних резервах. Це збільшення обсягів виробничої діяльності за рахунок надання платних послуг, виготовлення та продажу власних виробів, перенавчання незайнятого населення через службу зайнятості, відкриття платних курсів.

Проблеми створює час, економічний, моральний, соціальний стан суспільства. Вони були, є й будуть тому, що освіта, як і людина, прагне до вдосконалення.

ПРОТОКОЛ № 1
Круглого столу
«Впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ як головного
чинника оновлення змісту профтехосвіти»
від 5 лютого 2009 року

Всього учасників 31
Присутні 26
Відсутні 5

Порядок денний

Вступне слово Василиненко В.М., директор
НМЦ ПТО у Дніпропетровській
області

1. Про хід та результативність впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ Дніпропетровської області.

Козловський Г.Ф., методист НМЦ ПТО

Войтович І.В., директор
Дніпропетровського центру
підготовки і перепідготовки
робітничих кадрів туристичного
сервісу

2. Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження інновацій в навчальний процес педпрацівниками

Макаров В.А., директор;
Юденкова Олена Петрівна,
заступник директора з навчально-
методичної роботи
Дніпропетровського центру
професійно-технічної освіти з
поліграфії та інформаційних
технологій

3. В постійному режимі інноваційного пошуку

Івахнюк Галина Юріївна – методист
Криворізького центру професійної
освіти робітничих кадрів торгівлі та
ресторанного сервісу

4. Про вивчення кращого досвіду України та стан впровадження в навчальний процес педпрацівниками Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу

Веліканова-Безугла Ольга
Леонідівна - заступник директора з
НВЧ Дніпропетровського
навчально-виробничого центру з
підготовки та перепідготовки
робітників машинобудівної галузі та
зв'язку

6. З досвіду роботи педагогічного колективу із впровадження інноваційної діяльності підготовки зв'язківців МВПУЗ м. Києва

Іволжатова Надія Сергіївна
заступник директора з НВЧ
Дніпропетровського навчально-
виробничого центру № 2

7. Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження в процес педпрацівниками

Сидесенко Олена Василівна –
викладач Дніпропетровського
центру професійної освіти

8. Шляхами естафети інноваційних проектів

Ткачук Ольга Василівна, викладач
Перещепинського професійного
ліцею

9. Інноваційні технології – норма життя

Єськіна Вікторія Вікторівна,
заступник директора з НВЧ Вищого
професійного училища № 55

10. Впровадження сучасних інноваційних технологій у навчально-виховний процес

Куценко Єлена Федорівна,
заступник директора з НВЧ
Дніпропетровського професійного
залізничного ліцею

11. З досвіду роботи навчальних закладів залізничного профілю

Жестовська Любов Миколаївна,
заступник директора з НВР
Синельниківського професійного
ліцею

13. Формування стійкої поведінки в системі особистісно орієнтованого навчання

Прокопенко Григорій Іванович,
заступник директора з НВЧ
Зеленодольського професійного
ліцею

14. Про впровадження інноваційних проектів ВПУ-2 м. Херсона в
ЗПА

Топорець Павло Васильович,
директор ПТУ-86

15. Впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ – головний
чинник оновлення змісту профтехосвіти.

Яблонська Валентина Миколаївна,
Директор ДВПУБ

16. Про вивчення досвіду роботи Сумського міжрегіонального центру
ПТО інноваційних технологій та стан впровадження в навчальний
процес педагогічними працівниками Дніпропетровського вищого
професійного училища будівництва.

Із вступним словом виступив **Василиненко Віктор Михайлович**,
директор НМЦ ПТО. Він ознайомив присутніх з порядком денним,
розповів всім учасникам круглого столу про необхідність
продовжувати реформувати профтехосвіту, удосконалювати її і
підвищувати рівень якості підготовки робітників; про необхідність
реформування деяких аспектів профтехосвіти, зокрема про систему
підвищення кваліфікації, про набуття компетентності фахівцем,
також наголосив на тому, що участь у міжнародних проектах веде до
системної організації роботи ПТНЗ Дніпропетровської області.

Слухали:

Козловського Геннадія Федоровича, методиста навчально-
методичного центру профтехосвіти у Дніпропетровській області.
Розповів про хід та впровадження інноваційних проектів ПТНЗ
області. Акцентував увагу на результативності впровадження
інноваційних проектів у навчальних закладах: ДНВЦ-2, ДЦ ПТО ПІТ,
ДЦППРКТС, ДНВЦППРМГЗ, ДДЦПО, КЦПОРКТРС, КНВЦ, ДВПУ, СПА
(38) тощо.

На сьогоднішній день необхідно зосередити головну увагу на
розробці електронних засобів навчання, створенні електронних
посібників, відкритті навчально-практичних центрів з вивчення та
впровадження сучасних виробничих технологій і, що особливо
важливо, ці досягнення постійно висвітлювати у засобах масової
інформації, тому що, незважаючи на досягнення профтехосвіти
сьогодні, вона ще не забезпечує потрібної якості : чимало випускників

профтехосвіти не досягло належного рівня конкурентоспроможності на ринку праці. Є необхідність продовжувати реформувати профтехосвіту, удосконалювати її і підвищувати рівень якості підготовки робітників.

Виступили:

Войтович Інна Василівна, директор ДЦППРКТС. Тема виступу «Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження інновацій педпрацівниками в навчальний процес».

Ознайомила з практикою співробітництва в рамках Всеукраїнського маршруту з

- Донецьким вищим професійним училищем ресторанного сервісу і торгівлі по проекту «Оптимальне використання локальної комп'ютерної мережі в системі діяльності викладача спецдисциплін»;
- Ужгородським вищим професійним училищем торгівлі та технологій харчування (проект «Технологія майстерності карвінгу з фруктів та овочів»);
- Львівським професійно-технічним училищем ресторанного сервісу та туризму («Створення навчально-тренувального центру з підготовки фахівців комерційної діяльності»);
- ВПУ №20 м.Львова (Науково-дослідний експериментальний педагогічний майданчик Всеукраїнського рівня. «Впровадження нової моделі професійно-технічного навчального закладу, яка являє собою автономне, інтерактивне, діяльнісне і науково-дослідне ПТНЗ (міні-суспільство)»);
- Симферопольським ВПУ ресторанного сервісу і туризму («Створення інформаційно-консультаційного бібліотечного центру»);
- Вищим комерційним училищем м. Київ («Сучасні підходи до професійної підготовки фахівців готельно-ресторанного та торгівельного сервісу – крок в майбутнє»);
- Чернігівським училищем торгівлі та ресторанного сервісу (розробка щоденника з виробничого навчання для учнів груп «Кухарів»).

Стосовно ви ступу попереднього доповідача **Зикова Наталія Миколаївна**, заступник начальника відділу організації профнавчання Дніпропетровського Центру профзайнятості, наголосила на необхідності інтеграції декількох схожих професій в одну. Ця необхідність пов'язана з особливостями сучасного ринку праці.

Макаров Володимир Адольфович, директор ДЦ ПТО ПІТ. Тема виступу «В постійному режимі інноваційного пошуку».

В 2007-2008 навчальних роках навчальний заклад реалізував ряд інноваційних проектів, серед яких першочергового забезпечення були наступні:

1. Розробка та застосування нових виробничих технологій на основі реального дипломного проекту «Технологія виготовлення сучасної друкованої продукції».
2. Науково-дослідна, експериментальна робота Всеукраїнського експериментального педагогічного майданчика «Моделювання інноваційної діяльності навчального закладу на основі програми соціального партнерства, як підсистеми якості освіти».
3. Розробка моделі методичної роботи навчального закладу на основі електронного методичного кабінету.
4. Авторська розробка програм предметів зі спеціальності «Діловодство», напрямок підготовки «Культура».
5. Методичні розробки в галузі інформаційних технологій «Інформатизація освіти на основі мережних телекомунікацій».
6. Розробка і впровадження нових педагогічних технологій «Школа педагогічної майстерності. Сучасний урок: активні форми і методи навчання».

Іванюк Г.Ю. , викладач спец технологій КЦПОРКТРС.

В його доповіді зазначено, що метою Центру є створення інтегрованого освітнього середовища, підготовка кваліфікованих робітників для високотехнологічних виробництв, розробка моделі навчального закладу європейського типу.

Продовжувала його доповідь Юденкова Є.П., заступник з НМР. Вона представила можливість створити в Центрі рейтинг соціальних партнерів у вигляді інтеграції навчальних закладів поліграфічного профілю, колективів навчального закладу, громадських об'єднань.

Івахнюк Галина Юріївна , методист Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу. Тема виступу «Про вивчення кращого досвіду України та стан впровадження в навчальний процес педпрацівниками Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу».

В рамках Всеукраїнського маршруту педпрацівники КЦПОРКТРС співпрацювали з такими навчальними закладами:

- Херсонський професійний кулінарний ліцей: виконання творчої роботи –фільму «Новітні технологій кондитерського виробництва з використанням продукції компанії «Мастер Мартіні»;
- Київське вище комерційне училище: спільна розробка щоденника з професійно-практичної підготовки з професії «Кухар-кодитер»;
- Донецьке ВПУ ресторанного сервісу і торгівлі: ознайомлення з автоматизованим робочим місцем викладача з технології приготування їжі;

- Вінницьке міжрегіональне вище професійне училище: розглянуто процес використання і створення навчально-методичних комплексів з предметів та виробничого навчання.

Методист презентувала створення кейсу навчальної програми учня та викладача.

Сидесенко Олена Василівна, викладач Дніпропетровського центру професійної освіти. Тема доповіді «Шляхами естафети інноваційних проектів». Розповіла присутнім про використання сучасного технологічного обладнання для підготовки вишивальниць, в'язальниць, кравців, закрійників, а саме машини «Brother», «Silver Reed», комп'ютерну програму «САПР». При навчанні учнів професії «Перукар використовуються комп'ютерні програми «Салон краси», «Куафер».

Іволжатова Надія Сергіївна, заступник директора з НВЧ Дніпропетровського навчально-виробничого центру №2. Тема виступу «Про вивчення кращого досвіду закладів ПТО України та стан впровадження в процес навчання працівниками закладу».

Центр обрав для вивчення інновацій ВПУ-2 м.Херсон, в якому працюють два навчально-будівельні центри «CERESIT» і «KNAUF». Власними коштами та силами облаштували сучасну лабораторію опоряджувальних матеріалів, в якій налічується понад 100 зразків. Облаштована сучасна малярна майстерня, оснащена сучасним ручним електроінструментом, різноманітними інструментами та приладдям. В планах створення майстерні по збиранню риштувань. Є в наявності лазерне обладнання. Підключено 3 окремих Інтернет точки.

Беручи до уваги інформацію НВЦ-2, **Зикова Наталія Миколаївна**, заступник начальника відділу організації профнавчання Дніпропетровського Центру профзайнятості, зауважила, що на сучасному ринку праці існує дефіцит висококваліфікованих робітників будівельної галузі.

Ткачук Ольга Василівна, викладач Перещепинського професійного ліцею. Тема виступу «Інноваційні технології – норма життя».

На протязі семи років ліцей презентує свої здобутки на Міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні» та обласних ярмарках педагогічної творчості. Творчою групою розробляється проект «Використання модульних технологій у професійному навчанні безробітних». Після апробації цей метод буде опубліковано на сайті закладу.

У 2007-2008 роках ліцей реалізував в навчально-виховний та навчально-виробничий процеси ряд інноваційних проектів:

- Створення мультимедійних навчальних засобів для учнів та викладачів;

- Програма «Ліцей здоров'я»;

Інноваційний проект «Соціальне партнерство – якість професійної підготовки».

Веліканова-Безугла Ольга Леонідівна - заступник директора з НВЧ Дніпропетровського навчально-виробничого центру з підготовки та перепідготовки робітників машинобудівної галузі та зв'язку. Тема виступу «З досвіду роботи педагогічного колективу із впровадження інноваційної діяльності підготовки зв'язківців МВПУЗ м. Києва».

З метою пошуку сучасних шляхів співпраці з підприємством заклад відкрив навчально-практичний центр з підготовки та перепідготовки фахівців зв'язку та інформаційно-комунікаційних технологій. Модернізував кабінет спецтехнології операторів поштового зв'язку, сортувальників поштових відправлень та виробів друку. Створена локально-комунікаційна мережа, що дала змогу оновити інформаційне забезпечення з усіх навчальних дисциплін. Впроваджуються сучасні виробничі технології «АРМ-ВЗ» в навчально-виробничий процес. Створено методичне забезпечення системи дистанційного навчання з професії «Оператор поштового зв'язку».

Зикова Наталія Миколаївна, заступник начальника відділу організації профнавчання Дніпропетровського Центру профзайнятості, у відповідь на виступ Веліканової-Безуглої О.Л. зазначила, що працівники сфери зв'язку неконкурентоспроможні на сучасному ринку праці, потреба в їх підготовці складає не більше 10%. Вакансія оператора поштового відділення у штатному розписі Укрпошти лише одна.

Єськіна Вікторія Вікторівна, заступник директора з НВЧ Вищого професійного училища № 55. Тема виступу «Впровадження сучасних інноваційних технологій у навчально-виховний процес».

Ознайомила з формами впровадження сучасних педагогічних технологій у навчально-виховний процес для формування інноваційної особистості. Творчими групами закладу відвідано акціонерне товариство КСК «Чексіл» у Чернігові з метою ознайомлення з новітніми технологіями галузі. Матеріали творчого діалогу покладено в основу електронного підручника з матеріалознавства, що готується до друку.

Досвід колег з Донецького державного технікуму технології та дизайну і Сімферопольського вищого професійного училища сервісу та дизайну творча група колективу застосувала під час випуску методичних рекомендацій із слідуєчих тем:

- підвищення якості викладання уроків теоретичного та виробничого навчання;
- методичні розробки «Українська вишивка. Сучасне моделювання та художнє оформлення одягу», «Вечірні, випускні та весільні сукні»;

- вивчення та освоєння нових технологій учнями для підвищення інтересу до обраної професії, самореалізації та конкурентоспроможності на ринку праці;
- колекція «Корсетні вироби», «Спогади про Ворта», що отримали диплом глядацьких симпатій та диплом учасника відповідно.

Готується до презентації нова колекція одягу – спільна робота творчої групи викладачів та майстрів і учнів училища.

На перспективу планується

- стажування на базі кафедри «Технології та конструювання швейних виробів» Київського національного університету технологій та дизайну та Київського коледжу легкої промисловості;
- розробка електронного підручника з конструювання швейних виробів.

В закладі розроблено електронний варіант методичного кабінету , який дозволяє працівникам працювати більш мобільно, вирішувати типові та інноваційні завдання педагогічної діяльності.

Куценко Олена Федорівна, заступник директора з НВЧ Дніпропетровського професійного залізничного ліцею. Виступила з повідомленням на тему: «З досвіду роботи навчальних закладів залізничного профілю», в якому розповіла про підсумки творчих зустрічей із колективами Козятинського міжрегіонального вищого професійного училища залізничного транспорту, Мелітопольського професійного ліцею залізничного транспорту, Сімферопольського вищого професійного училища залізничного транспорту. Ними стали угоди про співпрацю професійно-технічних залізничних навчальних закладів України, створення Асоціації державних закладів професійної освіти України залізничного профілю. В рамках Всеукраїнського співробітництва в закладі створено електронні підручники з фізики «Біологічна дія та захист від радіаційного випромінювання. Чорнобильська катастрофа та її наслідки»; з предмету «Будова вагонів»; по використанню букс касетного типу на вантажних вагонах та авто щеплень вагонів; з предмету «Професійно-практична підготовка»; з хімії за темою «Великий закон»; з предмету «Спецтехнології» щодо використання новітніх технологій білетних кас «Експрес - YS»

Жестовська Любов Миколаївна, заступник директора з НВР Синельниківського професійного ліцею. Тема виступу «Формування стійкої поведінки в системі особистісно орієнтованого навчання».

Співпраця з Рокитнянським професійним ліцеєм та ПТНЗ №17 м.Олександрія Кіровоградської області дала поштовх для створення в ліцеї учнівського парламенту та організації учнівського самоврядування. Активно працює в закладі туристичний клуб «Гармонія», клуб «Лілея» щодо пропаганди здорового способу життя. За

досвідом роботи Рокитнянського ліцею створено електронну версію презентації закладу, яку розповсюджено в усі школи міста та району з метою профорієнтації учнів.

Прокопенко Григорій Іванович, заступник директора з НВЧ Зеленодольського професійного ліцею. Тема виступу «Формування стійкої поведінки в системі особистісно орієнтованого навчання в рамках співпраці з ВПУ-2 м.Херсона». Про впровадження інноваційних проектів ВПУ-2 м. Херсона в ЗПЛ. На базі ВПУ-2 відкрито два Регіональних навчально-практичних будівельних центри фірми «Шенкель-Баутехнік (Україна)» та спільно з німецькою фірмою «КНАУФ» центр для впровадження нових технологій з монтажу гіпсокартонних систем.

Вивчення передового педагогічного досвіду ПТНЗ – це потрібна і обов'язкова справа, завдання кожного небайдужого керівника і працівника навчального закладу. Воно дає поштовх для удосконалення власних можливостей і конкурентноздатності по відношенню до інших навчальних закладів.

Топорець Павло Васильович, директор ПТУ-86. Тема виступу «Впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ – головний чинник оновлення змісту профтехосвіти».

Видано навчальний посібник «Збірник прикладних задач з математики»; створено власний та груповий проекти «Математика на колесах», «Надійний помічник», «Аналіз собівартості продукції підприємства ВАТ «Криворіжгірмаш». Організовано проектну діяльність при вивченні курсу «Трактори і автомобілі».

Широко використовується досвід Черкаського професійного ліцею з питань впровадження інноваційних технологій, зокрема використання комп'ютерних технологій (апробація комплексу «Gist test»).

Активізація процесу вивчення матеріалу шляхом застосування мультимедійних технологій.

Розроблено методичні поради для викладачів «Вплив комп'ютерних технологій на форми і методи навчання» на основі досвіду Черкаського професійного ліцею.

Яблонська Валентина Миколаївна, директор ДВПУБ. Тема виступу «Про вивчення досвіду роботи Сумського міжрегіонального центру ПТО інноваційних технологій та стан впровадження в навчальний процес педагогічними працівниками Дніпропетровського професійного училища будівництва».

На базі училища проведено семінар-тренінг по вивченню нових технологій із застосуванням матеріалів і інструментів фірми Ceresit. Після цього введено в дію навчально-практичний центр. В 2003 році відбувся обмін делегаціями з Сумським професійним ліцеєм, на базі

якого функціонував центр по вивченню технологій компанії «Шенкель Баутехнік (Україна)» з використанням матеріалів Ceresit.

15.12.2004 року на базі ДВПУБ відкрився РНПБЦ за сприянням компанії «Шенкель Баутехнік (Україна)» при підтримці Міністерства освіти і науки.

Як наслідок:

- розробляються електронні підручники;
- удосконалюються тестові завдання з усіх спец предметів;
- здійснюється прийом на навчання дорослого населення;
- підвищується кваліфікація працівників училища.

Зикова Наталія Миколаївна, заступник начальника відділу організації профнавчання Дніпропетровського Центру профзайнятості. Повідомила про існування гострої потреби в перенавчанні та перекваліфікації дорослого населення.

Беручи до уваги досвід ПТНЗ Дніпропетровської області з питань впровадження інноваційних проектів учасники засідання ухвалили **рекомендації** Круглого столу керівних кадрів профтехосвіти (текст рекомендацій додається).

Голова круглого столу

В.М. Василенко

Секретар

Г.В. Шаповалова

РЕКОМЕНДАЦІЇ
круглого столу керівних кадрів профтехосвіти
«Про хід та результативність впровадження
інноваційних проектів у ПТНЗ області»

Учасники круглого столу керівних кадрів профтехосвіти відзначають актуальність інноваційної спрямованості

Динаміка сучасного розвитку цивілізації, прогнозування його перспектив наводять на висновки, що сучасним, перспективним є інноваційність.

Професійно-технічні навчальні заклади області застосовують нові технології у навчально-виробничому процесі (наприклад, у будівництві: Ceresit, Knauf), впроваджують модульне навчання, методологія якого запропонована Міжнародною організацією праці в рамках реалізації в Україні програми розвитку ООН.

Навчальні заклади є учасниками українсько-канадського проекту «Децентралізація управління професійним навчанням в Україні». Юнеско визначило перше десятиліття XXI століття періодом розвитку професійної освіти і підготовки кадрів тощо.

Більшість навчальних закладів першими ознайомилися з кращими педагогічними інноваційними проектами України та Європи.

Усвідомлюючи, що профтехосвіта потребує нових підходів, навчальні заклади взяли активну участь у Всеукраїнській естафеті інноваційних проектів у системі професійно-технічної освіти, і далі у Всеукраїнському маршруті впровадження (вивчення) інноваційних проектів.

Протягом року з метою подальшого розвитку професійно-технічної освіти було заплановано 95 виїздів педагогічних працівників ПТНЗ України відповідного профілю.

Активну участь у Всеукраїнському маршруті взяли:

- Дніпропетровський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу – 9 виїздів;
- Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти з поліграфії і інформаційних технологій – 5 виїздів.
- Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу – 6 виїздів.
- Криворізький навчально-виробничий центр – 4 виїзди.

Разом з тим необхідно відзначити недостатню роботу із впровадження інноваційних проектів таких навчальних закладів:

- Нікопольський професійний ліцей;
- Професійно-технічне училище № 48;
- Західно-Донбаський професійний ліцей;
- Дніпропетровський професійний ліцей харчових технологій;
- Професійно-технічне училище № 40;

- Тернівський професійно-гірничий ліцей;
- Томаківський професійний аграрний ліцей;
- Професійно-технічне училище № 80;
- Софіївський професійний ліцей;
- Царичанський аграрний професійний ліцей.

На сьогодні здійснено 73 виїзди.

Обговоривши теоретичні та практичні проблеми впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ області, учасники круглого столу

Рекомендують:

Відзначити позитивну роботу щодо впровадження інноваційних проектів у навчально-виробничий процес

- Дніпропетровського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів туристичного сервісу;
- Дніпропетровського центру професійно-технічної освіти з поліграфії та інформаційних технологій;
- Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу;
- Криворізького навчально-виробничого центру.

Керівникам професійно-технічних навчальних закладів:

1. Продовжувати впровадження у навчально-виробничий процес досягнень науки, техніки, нових технологій, передового досвіду та інноваційних педагогічних технологій;
2. Організувати семінарські і практичні заняття, тренінги, дискусійні форми розгляду виробничих ситуацій, наукові семінари, дебатні турніри, реферативні читання з питань інновацій.
3. Вважати одним із пріоритетних напрямків у діяльності закладів створення умов оновлення змісту профтехосвіти та організації навчально-виробничого процесу відповідно до ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень.

Навчально-методичним центрам профтехосвіти (Василиненко В.М., Зозуля Н.В.)

1. Сприяти активізації роботи щодо впровадження інноваційних проектів в
 - Нікопольському професійному ліцеї;
 - Професійно-технічному училищі № 48;
 - Західно-Донбаському професійному ліцеї;
 - Дніпропетровському професійному ліцеї харчових технологій;
 - Професійно-технічному училищі № 40;
 - Тернівському професійному гірничому ліцеї;
 - Томаківському професійному аграрному ліцеї;
 - Професійно-технічному училищі № 80;
 - Софіївському професійному ліцеї;
 - Царичанському аграрному професійному ліцеї.

2. Надати можливості для оперативного інформування педагогічних працівників про нові технології навчання, які запроваджуються в профтехосвіті України, в галузі техніки, технології, педагогіки.

Відповідальний Козловський Г.Ф.

3. Використовувати засоби масової інформації для висвітлення кращого досвіду впровадження інноваційних проектів в ПТНЗ області.

Відповідальна Гуткіна Е.Д.

4. Вивчити питання щодо створення на базі Дніпропетровського центру професійної освіти замкнутого циклу «Об'єднання – майстерня – лабораторія – кабінет» та запропонувати їх створення в інших навчальних закладах.
5. Поширити досвід створення громадських об'єднань за галузевим принципом; навчальних закладів, колективів, груп людей (створити асоціацію).
6. Поширити практику створення дорадчих органів з представників навчальних закладів та соціальних партнерів, підприємств-замовників кадрів.
7. Провести огляд училищної преси.
8. Вивчити досвід ВПУ-55 м. Дніпропетровська щодо створення та діяльності електронного методичного кабінету.

**Відділу професійно-технічної освіти та ліцензування
Головного управління освіти і науки облдержадміністрації**

1. Активізувати роботу з контролю за впровадженням інноваційних проектів в ПТНЗ області.
2. Стимулювати керівників ПТНЗ, які впроваджують у навчально-виробничий процес сучасні технології, беруть участь у всеукраїнських і міжнародних виставках, конкурсах, пов'язаних з інноваційними технологіями.
3. Сприяти створенню умов для фінансування гуртків позакласної роботи (предметних, технічної творчості, художньої самодіяльності, спортивних, клубів за інтересами, інших форм роботи).

Схвалено учасниками
круглого столу.
05.02.2009.